

KRÓNICA ÖSSZEGRZÉS

2008 év

I.

A 2008-as év „újdonságai” között elsőként említendő, hogy új polgármestere lett a városnak, dr. Bíró Ferenc (volt házi orvos és alpolgármester) személyében, valamint bekerült a képviselőtestületbe Gászné Bósz Bernadett, továbbá változott az alpolgármester személye is, dr. Bíró helyett Hohmann István tölti be azt a tisztséget.

Talán újdonságként hatott az eddigiektől eltérő, színvonalas kampány is. Minderről és az önkormányzati bizottságok személyi összetételének változásáról a Napló rész részletesen beszámol.

Az Ifjúsági önkormányzatnál is tisztújítás volt, az új polgármester 3 jelölt közül Ressler István lett és változott a képviselők személye is miután a 16 jelölből többen először lettek a PIFÖ tagjai. Minderről ugyancsak a Napló szolgál részletekkel.

Egy új szervezeti formát is létesítettek a fiatalok, - Pécsvárad, Nagypall és Hidas részvételével - Kistérségi Kulturális Kerekasztal elnevezéssel.

A kistérségi társulás új alelnöke dr. Bíró Ferenc, aki betölti az ez évben alakult LEADER közösség (a mohácsi és pécsvárad kistérséget érintő Zengő – Duna közösség) alelnöki tisztségét is. Ez a szervezet segíti a helyi vállalkozók, civil szervezetek, önkormányzatok uniós és egyéb pályázatait.

Változás volt a térségi munkaszervezetnél is, áprilistól a szervezet vezetője Bagyalné Bohry Gabriella, a településfejlesztési menedzser Grádwoh Zoltán lett. (A szervezeten belüli további személyi változásokat a Napló rész tartalmazza.)

Az önkormányzatnál maradván, újdonság a képviselőtestületi ülések élő tévés közvetítése, az önkormányzat „nyitása” a lakosság felé (Kossuth téri tervek bemutatása, megvitatása, város rehabilitációs pályázat közzététele, „takaros porta” bírálati módszere, stb.)

Az önkormányzat új testvér-települési kapcsolatot létesített az erdélyi Máréfalvával.

Néhány személyi változást is feljegyzett a krónika, nevezetesen a HÍRMOINDÓ új szerkesztője Bayer Alexandra, a sportkör új elnöke Spannenberger János lett (a vezetőségi tagok változását a Napló tartalmazza) és a labdarugóknál edzőcsere is volt.

Az önkormányzat intézményi gondnoksága új vezetője Mihály Sándorné nyugdíjazása után Moschnitzka Péterné lett, az új házi orvos pedig május 1-től (dr. Bíró körzetében) dr. Kapuvári Péter, a rendőrőrs új parancsnoka Beke József őrnagy.

A Tourinform iroda vezetője (helyettesként) szeptembertől Müller Zsuzsanna.

A szolgáltatás, kereskedelmi ellátás területén is történt változás. A Pizzériának új tulajdonosa és új neve („Fatalicska”) van, megszűnt a Szentháromságtéri Kínai üzlet, a másik meg (Dózsa utcából) átköltözött a társasházak alá, a volt GELKA szerviz és Könyvesbolt helyére.

Átköltözött Schmidtné Hofecker Borbála fodrászüzlete a szemközti oldalra a „Ccenterics házba”, megszűnt az orvosi rendelőben a gyógyászati segédeszközök és gyógy-termékek

boltja és a Dózsa 2 alatt a kozmetika, helyébe ékszerbolt nyílt, a Rákóczi utca 40-ben új fodrászüzlet nyitott, akárcsak a Honvéd utcában.

Itt jegyzem meg, hogy soha nem tapasztalt mértékben terjed a „szépségápolás”, mint szolgáltatás (vállalkozás): szolárium, masszázs, szauna, kozmetika, manikűr, pedikűr, vízi-torna, alakformáló torna, fodrászat, stb.(még kutyakozmetika is van).

Nyílt egy péküzlet a Dózsa utca 2-ben, ajándékbolt a Vasút utcában (Kisegítő iskola fenntartásában), megszűnt a bútorüzlet, helyére átköltözött a Virágbolt.

Ügyfélszolgálatot létesített az E-on, továbbá az egyik faházban az A-EGON biztosító és egy új tv-szerviz kezdte meg működését a Kereskedő házban (Szentirmai Balázs), a Tarr KFT pedig új csatorna-kiosztást vezetett be, végül pedig új gépjármű szerviz működik az Erzsébeti úton (Tóka autószerelő).

A Vízmű Kft. az év során átvette Ófalu település szennyvíztisztító telepének az üzemeltetését.

Az év vége felé megjelent a Family Frost „tejes változata” (tejtermékek árusítása gépkocsiról), valamint az „internetes shop” az Asztrik vendéglő szervezésében (bár a vendéglőt hirdetik bérbeadásra vagy eladásra).

Jelentősen változott a nagy ABC berendezése, árukészlete, átálltak a vonalkódos rendszerre, mindhárom pénztárnál fizethető kártyával is.

És utoljára hagytam az új beruházásból megnyílt 800 m²-es alapterületű CBA árházat, mint talán a legjobban várt újdonságot.

Két emlékoszloppal (és emlékezetes avatásával), valamint egy székely kopjafával gazdagodott a város, továbbá kiegészült a „Hegedűs emléktábla” a névadó halála időpontjával.

A „Milos betyár” tökéletes másolata (Szabó László faragása) a helyére került ez évben (városháza főbejárata fölé) és karácsonyi díszkivilágosítást kapott a központi rész (világító hópehely karikák felszerelésével, a Közösségi Kerekasztal rendezvény- és jótékonyági bevételeiből).

További újdonságok:

Első alkalommal adományozott plakettet az önkormányzat és a Várbaráti kör. Előbbi az újonnan bevezetett „takaros porta, takaros portál” nyerteseinek, míg a Várbaráti kör egyes tagjainak.

Új közösség alakult „Média szakkör” néven és az év végén „motoros klub” elnevezéssel.

Új közösségi ünneplési formaként jelent meg a „Májusfa kitáncolás”, végül pedig az ügyeletes egészségügyi gépkocsi német ajándékból defibrillátorral, négycsatornás EKG készülékkel gazdagodott.

-.-.-

Huszonöt évvel ezelőtt a krónika újdonságként jegyezte fel, hogy újjáalakult a KISZ Bizottság, az elnök Várkonyi Györgyi után Várkonyi Kornélia lett, ugyancsak új választás volt az Úttörő Csapatnál, az elnök maradt Farkas István tanár.

Új kmb-s rendőre lett Pécsváradnak Zakk József személyében, aki Molnár Tamást váltotta, a Postahivatal új vezetője pedig Meskó László helyett Raub Bálintné lett.

A kisegítő iskola új igazgatója Kovácsné Halász Erika lett, helyettese Grünhúth Gábor.

Egy új fogorvosi állással gazdagodott a község, a második fogorvos Dr. Németh Györgyi volt.

Szabó Lászlóné református lelkész ugyancsak 25 évvel ezelőtt tartotta első istentiszteletét Pécsváradon.

Abban az évben vette át a TŰZÉP üzemeltetést a KTSz, a keleti lakóterületen egy új boltot nyitott az ÁFÉSZ (Grubics Mártonné volt a boltvezető), a Zengő éttermet pedig szerződéses üzemeltetésre adta ki, az új üzemeltető (gebines) Balla László lett és ezzel kapcsolatban a krónika feljegyezte, hogy első intézkedésként az addig 1,50 helyett egy gombóc fagyalt 2 FT lett („Boldog békeidő!”)

Az év során egy új fodrászüzlet nyílt a Gesztenyés utcában (a mai rendőrség alatti kis épületben) Grátz Mária üzemeltetésében.

Az utolsó magántaxis is leadta működési engedélyét (korábban hárman váltottak iparengedélyt taxizásra)

A termelőszövetkezet átvette a zengővárkonyi tájház üzemeltetését, fenntartását és alakult egy horgász egyesület is.

A közigazgatás alapvető újdonsága volt, hogy a pécsvárad, pécsi járások megszűnése után év végével a komlói járás is megszűnt, így Pécsvárad – a lakossági elégedetlenség ellenére - Komló város irányítása alá került (ennek előzménye volt, hogy már az év elején a tanács által végzett felmérés bizonyította, hogy a járások megszűnése után Pécsvárad körzeti központ szerepet kaphat, de akkor ebből nem lett semmi, viszont alapul szolgált – csekély 20 év után - a városi cím elnyeréséhez.)

II.

Pécsvárad híre, ismertsége, külföldi kapcsolata ez évben is több szervezett rendezvény következtében szélesedett (határon túli ifjúsági fórum, médiatábor, stb. révén).

1./ Az osztrák és német kapcsolat változatlan intenzitású. Hausmannstettenből ez évben labdarúgók jártak Pécsváradon, valamint a pécsváradai iskolások látogattak az osztrák városba, nyáron pedig 4 iskolás két napot töltött Ausztriában egy rajzpályázaton elért eredményük alapján, a díjátvételnél.

A külsheimiek a német nyelvoktatás 20 éves évfordulóján rendezett ünnepen voltak a helyi iskola vendégei, valamint népes küldöttség járt itt a polgármester vezetésével a Leányvásári rendezvényen, a német emlékkő avatásán, ezt megelőzően pedig az iskola (igazgató és 8 pedagógus) tett látogatást Külsheimbe.

Unterschleissheimbe április végén, az ottani 3 napos kiállításon és vásáron a kistérség küldöttsége járt, továbbá 38 fő vett részt a város fúvószenekara 30 éves évfordulóján (polgármesterek, képviselők, klubtagok, stb.)

Az erdélyi kapcsolat ez évben hivatalossá vált, Pécsváradon volt a Máréfalvával létrejött partnerkapcsolat ünnepélyes aláírása, továbbá ekkor és ezt megelőzően is Pécsváradon adtak műsort az ottani táncosok és a Zengő táncsoport is járt Erdélyben.

Májusban a polgármester és önkormányzati képviselő járt Csíksomlyón, a Várbaráti kör Erdélybe, Kalotaszeg és környékére kirándult ez évben.

A határon túli ifjúsági konferenciának is voltak erdélyi, valamint délvidéki vendégei, továbbá a várbaráti kör egy másik kirándulásán úti-célként Székelykevét választotta.

Több vajdasági fiatal vett részt a pécsváradai (Dombay tavi) „határtalan ifjúsági fórumon”, Várdarócon vendégeskedtek a pécsváradai öregfiúk (labdarúgók), valamint a néptáncsoport, akik a kopácsi halásznapon is szerepeltek.

A pécsváradi média-tábornak sok szlovákiai magyar vendége volt, a pécsváradi fiatalok (20 fő) pedig Garamszentgyörgyre látogattak, a Felvidéki Klub is fogadott vendégeket, illetve ők Pozsonyba és környékére kirándultak.

A II. Béla középiskola és szakiskola szlovákiai kapcsolata változatlan.

A külkapcsolatok sorában kell említeni a nemzetközi klarinét- és szaxofon kurzust, de a fa szobrásztábornak is volt külföldi résztvevője.

A finn-magyar államközi cserekapcsolat keretében finn fiatalok (11 fő) ismerkedtek a PIFŐ munkájával, majd a mieink jártak Finnországban.

Járt Pécsváradon, a II. Béla gimnáziumban egy amerikai jószolgálati küldöttség (Angelina Allen-Mpyisi, az USAID segélyprogram vezetője és az USA nagykövetségének politikai attaséja vezetésével), akik Afganisztánról tartottak képes beszámolót, majd beszélgettek a hallgatósággal angol nyelven.

A nemzetközi ifjúsági találkozón német és francia fiatalok jártak Pécsváradon, itt adtak műsort svájci fúvósok, olasz, holland, lengyel és török táncosok, továbbá a szilveszteri Zengő túrának finn, francia, holland és német résztvevője is volt.

2./ A szokásos nagyrendezvényeink híre ez évben is eljutott a megyehatáron túlra és látogatottsága révén is öregbítette városunk jó hírét.

Külön kiemelendők azok a rendezvények, amelyek a televíziók országos adásában is megjelentek.

Ilyen volt a felvidékiek áttelepítésének, valamint a német ajkúak meghurcolásának emlékeztetésére állított emlékkő avatása, továbbá a köztársasági elnöknek a várban tartott fogadása is.

A tévé nemzetiségi stúdiója riportműsorban számolt be az iskolánkban folyó német tannyelvű oktatásról, a DUNA tv pedig hosszán foglalkozott az Ap' Sons együttes szerepléséről, tervezett programjáról, külföldi útjukról.

Sajnos „szerepeltünk” a tévékben az iskolaépület balesetveszélyes volta, valamint a tanuszoda kényszerű szüneteltetése miatt is. Ez utóbbiról egy „Hírportálon” többszemélyes vita bontakozott ki, kölcsönös üzengetéssel, hiányos információ alapuló vélemény nyilvánítással (talán ez utóbbi elkerülhető lett volna).

A sajtóhíreken felül, egyes rendezvények látogatói köre is meghaladta a megyehatárt, mint a Megyei Vadásznapiak ötezres vendégserege, a Mozgáskorlátozottak klubja rendezte országos találkozója, a Médiatábor résztvevőinek köre.

A VIII. Ifjúsági Fesztivál ez évben országos konferenciával bővült, nálunk volt a Vállalkozók Országos Szövetsége szervezte regionális találkozója, valamint a Platthy konferencia résztvevői közül is többen az ország különböző helyeiről érkeztek.

Hasonlóan országos rendezvény volt a várban a kulturális és turisztikai fórum, a Várbaráti körök találkozója és egyre közismertebb és látogatottabb az idén minisztériumi minősítést is elnyert „Zengő tanoda” programjai („Fényes középkor” tábor, stb.)

Ismét a várban adták át a „Jó ember Díjat” (ezt öt éve Kaplár László emlékére alapították civil közösségek és a díjat ez évben Pécsi Géza 81 éves zenepedagógus kapta).

A Budapesti Iparművészeti Múzeum Reneszánsz Kiállításán a pécsváradi várban feltárt majolika és padlócsempe töredékek is bemutatásra kerültek budai, kőszegi, váci, visegrádi, ozorai, pécsi leletek társaságában.

A már megszokott helyi nagyrendezvények (Leányvásár, Fúvós találkozó, Várszínház, Város Napja, stb.) mellé a Közösségi Kerekasztal tevékenységének is köszönhetően immár felsorakozott az „Adventi” és ez évben a „Biblia éve” rendezvénysorozat (8 előadással és egy kiállítással) is.

A Várszínház ez évi előadásainak többségét kétszer is bemutatták a nagy érdeklődés miatt.

A református gyülekezet tartósnak ígérkező kapcsolatot alakított ki a budapesti Kálvin-téri gyülekezettel (augusztus 26-án a pécsváradiak jártak Pesten, novemberben pedig a pesti gyülekezet 25 tagja látogatott Pécsváradra).

Itt említendő a képviselőtestület kibontakozó kapcsolata Pannonhalma testületével.

A szokásosnál szélesebb-körű publicitást kapott a Kossuth tér rendezése is.

Mint mindig, ez évben is többször volt pécsiek és más vidékről túrázók célállomása Pécsvárad., illetve változatlanul érkeznek az ország különböző helyeiről az „árubemutató buszok” a Zengő étterembe.

Több megyei ifjúsági és diák sportvetélkedő („Hélix Aquatton” verseny, Triatlon diákolimpia, stb.) helyszíne volt az uszoda és a sportpálya is.

Ebben az évben nálunk járt Solyom László köztársasági elnök, Almássy Kornél (volt) MDF alelnök, Csurka István MIÉP elnök, Székely Tamás eu. miniszter, Papp Lajos professzor, Őze Áron, Eperjes Károly, Koltai Róbert, Koncz Gábor, Nagy Anna és Stohl András színészek, Dolly Roll, Demjén Ferenc, Miklósa Erika, Kovács István, Maczkó Márta és Sebestyén Márta énekesek.

-.-.-

Huszonöt évvel ezelőtt Pécsvárad külkapcsolatai közel sem voltak olyan széleskörűek, mint manapság, csupán eseti találkozókból, jobbrara külföldi csoportok idelátogatásaiból álltak, mint a szovjet déli hadseregcsoport műsora, az ugyancsak a Szovjetunióból Pécsváradon járt 5 fős delegáció látogatása, kik a művelődési ház munkáját tanulmányozták, illetve egy másik csoport a termelőségvetkezettel ismerkedett, vagy a francia szociológusok, akik a közös tanács mibenlétét vizsgálták

Három külföldi ifjúsági labdarúgó csapat is járt (játszott) Pécsváradon (olasz, csehszlovák, bolgár együttesek), továbbá vendég volt itt az NDK-s Schwerini küldöttség is.

Pécsvárad híre elsősorban a helyi amatőr csoportok révén jutott el más településre, az ország egyes részeire.

A Női kórus sikerrel szerepelt Komlón a „Vándor Sándor kórustalálkozón”, a Kossuth rádióban is leadták műsorukat, Tamásiban, Pécsen, Szombathelyen (országos szemlén) is öregbítették hírnevünket, közös műsort adtak a pécsi Eszék Étteremben a VOLÁN férfi kórusral és jó híre volt a várban tartott - más megyei kórusok meghívásával - öt éves évfordulójukon adott műsoruknak is.

Kecskeméti kiállításra eljutott Freund János munkája, Nyíregyházán a díszítőszakkör kézimunkái „arany plakett” elismerést érdemeltek ki, Pécsen a szakiskolai színjátszók tették ismertté Pécsváradot, de híre ment több helyi rendezvénynek is, mint a „falusi színjátszók” bemutatkozása, az Úttörő fúvósok minősítő versenye (a pécsváradiakról rádió felvétel is

készült), a dél-dunántúli nemzetiségi néptánc találkozó 12 együttes fellépésével, vagy a nyári hangversenysorozat a várkertben.

A Dombay tónál rendezett egyhetes honismereti tábor során az ország legkülönbözőbb pontjairól jártak itt fiatalok, továbbá megyei szintű rendezvény volt a szakiskola Ifjú Gárda seregszemléje, valamint a honismereti szakkörök megyei tapasztalatcseréje is.

A Népszínház tánckarának műsora, vagy a Nemzeti Színház építésére rendezett jótékonysági koncert az országos lapok és a televízió érdeklődését is felkeltette. (Ez utóbbi rendezvényen a tűzoltózenekar, a Női kórus és a zengővárkonyi tánccsoport részéről összesen 94-en szerepeltek).

Abban az évben Pécsváradon jártak: Korda György, Koós János, Zalatnai Sarolta, Zsoldos Imre, Sárosi Katalin, Szenes Iván, Latabár Kálmán, Bontovics Kati, Levente Péter, Fejes József és Deák Gábor előadóművészek, Lantos István festő- és Tusa Erzsébet zongoraművész, Fáth György költő, Balló György, Kerner Lőrinc és Földes Dénes újságírók, Dr. Domonkos Pál Péter néprajzkutató, Dr. Czeizler Endre genetikus, továbbá dr. Juszt Lajos egészségügyi- és Rátkai Ferenc művelődésügyi miniszterhelyettesek

III.

Az önkormányzat évi költségvetési felhasználása 901,6 millió volt, ebből városüzemelésre (köztisztaság, út, közvilágítás, parkok, stb.) 74 milliót fordítottak (nagyjából a múlt évvel azonosan). A helyi adó bevétele 126.881.000 Ft volt.

Ez évben a **városfejlesztés** visszafogottabb volt, ennek oka egyrészt, hogy több mint 29 millió volt a megelőző években megvalósított uszoda, szennyvízcsatorna hiteleinek törlesztése és annak kamata, továbbá 3 pályázata bukott el, nevezetesen az iskola felújítása, a járó-beteg szakellátás, és a város-rehabilitációs pályázat és ezek költsége meghaladta a 14 milliót, végül a normán felül jogcím nélkül leutalt állami támogatás visszatérítése is kitett 6,3 milliót.

Mindezek összköltsége 49.411.000 Ft volt, továbbá ezt az évet is terhelte még a Kossuth utcai járda díszburkolat éves hányada (3.434.000 Ft), valamint a gépkocsik résztörlesztése (1.831.000 Ft) és a kötvénykibocsátás 1,4 milliós vonzata. Ez mindösszesen 56 millióval terhelte a költségvetés kiadási (fejlesztési) alapját.

A Kossuth tér rendezése és a kapcsolódó utak felújításának költsége viszont csak jövőre kerül kifizetésre, ezt az évet csupán a tervezés, engedélyezés, pályázati költség terhelte (936 ezer Ft.) a közel 20 milliós összkiadásból.

A rendezés költségeihez a Közösségi Kerekasztal 700 ezer forintos pályázata, 179 ezer forintos gyűjtése és a lakosság jelentős társadalmi munkája (virágosítás) is hozzájárult. (egyébként a 20 milliós költségből 10 millió pályázati pénz volt.)

Itt említem, hogy a város virágosítása – a Közösségi Kerekasztal aktivitása révén – egyre inkább „érzékелhető”, ez évben 700 tő cserje és virág ültetése mellett szaporodott a virágládák, virágoszlopok, információs táblák száma is, felújították a várudvarban a levendula ültetvényt.

A szobrásztábor alkotásainak átvételére (elhelyezésére), továbbá a szentháromság szobor restaurálásának előkészítésére és egy Samu Géza alkotás megvásárlására az önkormányzat 1,2 milliót fordított ez évben. Kár, hogy mindezt a „hivatásos rongálók” nem értékelik.

A Pécsi úton a vízvezeték korszerűsítése 13,4 millióba került, a melegvizet feltáró kútfúrás előkészítési költsége és vízjogi engedélye 1.020.000 FT-ot tett ki.

A Vízmű Kft. hálózati rekonstrukciót végzett ez évben a Szent Gellért utca és a Mecsek-környék egy-egy szakaszánál, a Pécsi út északi oldalán azbesztcement cső kicserélésével együtt ezek költsége 16 millió volt.

Mindezeken felül a Külső tanya – Beke dűlőben 200 méter ivóvízvezetékét építettek.

A ravatalozó felújítására és tetszetősebbé tételére (fedett előtér építésére) ez évben 132 ezer forintot fordított az önkormányzat.

A jegyzőség számítógép, szoftver és irodabútor beszerzése ez évben 1.013.000 millióba került, az intézményeknél eszközölt és az V. fejezetben részletezett felújítások, korszerűsítések (zeneiskola, tanuszoda, stb.) összköltsége 4,5 millió volt.

Értékesítette az önkormányzat a régi MOLL kút területét 8,6 millióért (tovább eladás után itt épült fel a már említett CBA üzletház.)

Telekvásárlás (telekkialakítás) költsége 2.032.000 Ft volt és a fejlesztések sorába tartozik (legalábbis a jövőt illetően), hogy 350 milliós hitelhez jutott az önkormányzat „kötvénykibocsátás” révén.

-.-.-

Huszonöt évvel ezelőtt a krónika az alábbi főbb településfejlesztési eredményeket jegyezte fel: Felépült egy 18 lakásos szövetkezeti ház, benne az új patikával, elkészült a Szakiskola új épület első üteme, beindult a tanács által épített Erzsébeti úti gépjármű műhely (Weisz féle), női fodrászüzlet épült a Liszt utca sarkán, egy faház bolt létesült az új óvoda felett, megkezdtek az ABC építését (ehhez a tanács 800 ezer forintot adott), beüzemelték az új kesztyű-gyáregységet és a tűzoltószertárnál egy klubhelyiséget létesítettek. A tanács zárt személyszállító kocsit vásárolt.

Az ipartelepen villamos-energia bővítés történt, elkészült a Dombay tónál a vasúti villanysorompó, kiépült a Witt utcában a villanyhálózat, vezeték épült a Szászvölgyben és a nagypalli út menti hétvégi házaknál, több utcában korszerű lámpákra cserélték a közvilágítási lámpákat.

Megtörtént a keleti lakóterület elő-közművesítése 2,4 millióért (Gesztenyési úttól keletre víz, szennyvíz, villany és szilárd út épült).

Út aszfaltozás és új útépítés volt a Kossuth és Szabadság utcákban, valamint a Tavasz, József és Ady utcában. Járda épült a Pécsi úton, csatorna a Kodolányi utcában.

A Dobay tónál két konténerből öltöző és vc. létesült.

IV.

Egy, a sajtóban megjelent statisztika szerint a megyében a pécsváradi kistérség „a gazdasági mutatók alapján a tehetősebbek közé tartozik.”

Az adófizetők aránya az összes népességhez képest 41,1 %, vagyis azok száma, akik valamilyen jövedelemmel (munkabér, vállalkozói jövedelem, stb.) rendelkeznek csak a pécsi és szentlőrinci kistérségben kedvezőbb (Sellyén ez csupán 36,4 %).

Az egy lakásra jutó személyi jövedelemadó összege (ez a jövedelmek nagyságát jelzi) 89.950 FT, ami csak a pécsi és mohácsi kistérségben jobb (Sellyén ez 60.524 FT). És végül az egy adófizetőre jutó SZJA összege 218.988 Ft. Itt is Pécs és Mohács jobb, Sellyén ez csupán 175.428 FT.

Egy másik, 2008 decemberi adat szerint a munkanélküliek aránya a megyében Pécs után a pécsváradi kistérségben a legalacsonyabb (11,1 %). A megyei átlag 14,5 %, de egyes kistérségekben a ráta jóval magasabb (sellyei kistérségben 35,2 %, szigetvárinál 27,7 % és a legkedvezőbb mohácsi kistérségnél is 17,3 %. ,a pécsi kistérségben – nyilván Pécs miatt - 7,8 %)

Mindezek az adatok lényegében a térségben – főként Pécsváradon – működő **gazdasági egységek** eredményein alapulnak.

Ezek az eredmények a város számára is jelentőséggel bírnak a foglalkoztatottság mértéke és a helyi adó nagysága vonatkozásában.

Erre figyelemmel összehasonlítást végeztem 10 év viszonylatában és az alábbiak voltak megállapíthatók:

Amíg 2002-ig a legmagasabb adóalapja az AGROVER-nek volt (530 millió) és a Pannonpharma második volt (480 millió), addig most a Pannonpharma adóalapja (nettó árbevétele) több mint háromszorosa az AGROVER adóalapjának (1.490,5 millió – 460,3 millió). Számottevő az AGROVER bevételének 70 milliós csökkenése is.

A legtöbb helyi (iparüzési) adót fizetők sorrendjében, az élbolyban 10 év alatt jelentős változás nem történt, „tartja a helyét” a Pannonpharma, az AGROVER, az Aranycipó és a KRESZ - Fiedler Kft, bár az adóalapjuk – a Kresz és Fiedler Kft-t kivéve – csökkent, de a foglalkoztatottak száma (ez is helyiadó tényező) mindegyikükénél nőtt.

A 10 év során „előretörés” tapasztalható a SAN-AT, a Vízmű, a Posta és a COOP (ÁFÉSz) esetében mind az adóalap, mind a foglalkoztatottak vonatkozásában.

A SAN-AT 14. helyről 5. , a Vízmű 20. helyről a 6. , a Posta 16. helyről a 7., a COOP a 12 helyről a 8. helyre került.

Fordított a helyzet az Áramszolgáltató, a Schöller-Nestlé, a benzinkút, a Kelet-Mecsek(tsz), az Építőipari és Kereskedelmi Kft (Ktsz), a METALMAS - AAT-VÁRAD Kft esetében, ahol az adóalap és a foglalkoztatottak száma is jelentősen csökkent, továbbá olyan cégek szüntek meg, mint a 25 fős Handschuh, a 26 fős BIG Tessili, a 24 fős MOLICOMP, stb. és csak a Mecsek DROG számít új (jelentősebb) adófizetőnek.

	Adóalap millió Ft		alkalmazottak – fő	
	1998	2008	1998	2008
SAN-AT Kft.	52	145	17	40
Vízmű Kft.	22	109	5	16
Posta	36	96	18	26
•-				
Schöller – Nestlé	149	76	17	8
METALMAS – AAT-Várad	75	54	32	26

Ép.szöv (Ktsz.)	92	47	91	36
Benzinkút	99	14	9	7
Homokbánya (KÖKA)	43	28	8	2
Kelet-Mecsek (tsz.)	96	32	63	53
Áramszolg. E-on	218	90	24	--

Az adatot szolgáltató egyes gazdasági egységek ez évi működésük, eredményeik bemutatása:

Az **AGROVER Rt.** szeptember 8-tól Kft-vé alakult át változatlan tulajdonosi struktúrával (84 % bábolnai IKR ZRt., 14 % magánszemélyek). A Kft. irányítója, vezetője továbbra is Faragó László, az FB elnöke Antos Csaba, tagjai pedig Szaxon Attila és Róbert, valamint Szentpéteri Szabolcs és Walter Tivadar.

Gazdálkodási területük nagyjából változatlan (3.594 ha bérelt terület), szerkezeti összetétele azonban változott, mintegy 700 ha-al csökkent a Nemzeti Földalaptól (államtól) bérelt terület és ilyen arányban nőtt az alkalmazottaktól, valamint a kívülállóktól bérelt föld.

Pontosabban: állami terület 695 ha, alkalmazottaktól bérelnek 320 ha-t és kívülállóktól vettek bérbe 2.579 ha-t.

Növénytermesztésben a kedvező időjárás következtében a megelőző évhez képest magasabb volt az átlagtermés (kukoricában több, mint a duplája), ugyanakkor az alacsony búza és kukorica ár miatti értékvesztésük 30 milliót tett ki.

Átlagtermések:

Búza	812 ha	5,84 to/ha
Őszi árpa	552 „	5,01 „
Tavaszi árpa	285 „	3,91 „
Kukorica	740 „	7,47 „
Napraforgó	567 „	2,98 „
Káposztarepce	329 „	2,48 „
Mustár	108 „	0,88 „
Lucerna	201 „	lábbon értékesítve.

A csokoládépusztai sertéstelep átlagos kocaállománya 1.405 db (tavaly 1350 db) volt., évi malacsaporulatuk 36.062 db., hízókibocsátásuk 28.218 db, 3.000 tonna.

Ezek piaci ára 812.534.000 Ft, 100 millióval több, mint a megelőző évben.

Az év során 6.240 db. (420 tonna) sertést értékesítettek, a tavalyi 4.775 db-al szemben.

A szilágypusztai vágóhid és húsfeldolgozó üzemben 27.152 db. (2.889 to) sertést vágtak le, ebből és a bérvágásból bevételük 1.426.665 e Ft volt (50 millióval több, mint tavaly). Ennek megoszlása: tőkehús, félsertés értékesítésből 948.800 e Ft, feldolgozott hentesáru értékesítésből 426.299 e Ft, bérvágásból 51.566 e Ft.

Az alacsony sertésár a részleg eredményét 111 millióval csökkentette, így az eddig eredményes húsfeldolgozás is veszteségesé vált.

Össességében a teljes árbevételük a tavalyi 1.868.836 e Ft-al szemben 2.119.348 e Ft lett, éves adózott eredményük a múlt évi 213 millióval szemben 12.926 e Ft lett.

(Összes hitelfelvételük – beruházásra, forgóeszközre – 468 millió volt)

Dolgozó létszámuk 193 fő, éves bérszínvonaluk 11,2 %-al nőtt (átlagbér évi 1.699.767 Ft volt).

Ebben az évben 217,5 milliót fordítottak beruházásra, ebből az elnyert támogatás 35,9 millió, saját erő 102,4 millió, hitel 79,2 millió volt. (Tavaly a beruházásuk értéke 280 millió volt). Az ez évi beruházásból a legjelentősebb a növénytermesztési és húsfeldolgozó gépek beszerzése (151 millió) és tenyészállat előállítási költsége, valamint állattenyésztési technológiák korszerűsítése (56,2 millió) volt.

A **Kelet Mecsek Mezőgazdasági Kft.** gazdálkodási területe 1.832 ha bérelt föld (tavaly 1.772 ha), bérleti díjként változatlanul aranykoronánként 700 Ft-ot és hektáronként 11.400 Ft-ot fizetnek.

A Kft. átlagtermése a kedvező időjárás hatására a múlt évhez képest sokkal jobb volt (a kukorica háromszorosát, az őszi árpa több mint kétszeresét hozta).

Részletesen:

Búza	336 ha	5,83 to/ha
Őszi árpa	114 „	5,58 „
Tavaszi árpa	71 „	3,87 „
Kukorica	443 „	8,29 „
Napraforgó	235 „	3,58 „
Mustár	43 „	1,01 „
Silókukorica	125 „	36,87 „
Lucerna	193 „	5,35 „
Füveshere	142 „	4,42 „
Repce	130 „	2,37 „

Szarvasmarha állományuk az év végével 636 db, ebből tehén 340 db. volt (Tavaly 319 db.) Az év során 2.164.040 liter tejét értékesítettek, ennek árbevétele 140.662.600 Ft volt.

A Kft évi össz árbevétele a tavalyi 470,2 millióval szemben 537.544 e Ft volt, mérleg szerinti eredményük (67.968 e Ft) jelentősen meghaladta a tavalyi 14,2 milliót.

A cég állományi létszáma 53 fő, bérfejlesztésük 7,5 %-os volt, a dolgozók évi átlagkeresete 1.726.188 Ft lett.

Ez évben – hasonlóan a megelőző évhez – az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programból 20 milliós támogatással felújítottak két magtisztító berendezést.

Az **Erdészet** ez évben két új speciális csuklós traktort helyezett üzembe fakitermelésre és erdőfelújításra, továbbá a 6-os út építése kapcsán megnyitották az erdősmecskei homok- és kőbányát, itt a közmunkaprogram keretében 4 helyi dolgozót alkalmaztak.

Ez évben vezették be a Svájc-ból eredő és más országokban már alkalmazott speciális erdőgazdálkodási módszert, a „szálas”-t, azaz nem végeznek többé tarvágást, csak ritkítást.

Részvevői, szervezői voltak a rendezvényekben gazdag és közönség sikert arató megyei vadásznapnak.

Össességében a megelőző évvel azonos erdő- és vadászterületen (12.000 ha) gazdálkodtak, szinte azonos létszámmal és százmillióval magasabb árbevételt értek el.

Részletesen:

Éves termelési érték 675.439 e Ft volt, az árbevétel 636.476 e Ft-ot tett ki a tavalyi 530 millióval szemben. Az eredményük 106.072.000 Ft lett.

Állományi létszámuk 50 fő (tavaly 49), továbbá ez évben is 26 közmunkát foglalkoztattak. Az összlétszámból 26 fő műszaki beosztású és 24 a fizikai dolgozó.

Az erdészetnél az átlagkereset közel 40 %-al emelkedett (146.916 Ft/fő), a fizikai foglalkoztatottnál több mint 50 %-al (68.345 Ft-ról 111.975 Ft-ra). A műszakiak átlagkeresete 179.169 Ft volt.

Ebben az évben fakitermelésük (35.742 m³) és faanyag értékesítésük (37.865 m³) meghaladta a megelőző évi mennyiséget, az erdőtelepítés viszont a tavalyi 63 ha-al szemben 36 ha volt.

Beruházásra ez évben csak a tavaly megépített kárászi erdei melléktermék feldolgozó és felvásárló telep környezetének rendezésére (térburkolat, stb.) és üzemi út, valamint kerítés építésére jutott (15.326 e Ft (tavaly 69,4 millió beruházásuk volt).

Jóléti kiadásuk (pihenők, séta és kiránduló utak, autóparkolók, beállók, stb.) viszont a tavalyi ráfordításhoz képest megduplázódott (6.675 e Ft volt)

Végül két vadászai adat: a legnagyobb trófeaméret idén 8,20 kg volt (tavaly 8,90), összes kilövésük a tavalyival azonos, 800 db. volt.

Az **Aranycipő Kft** szeptemberben egy új üzletet nyitott Pécs-Kertvárosban a Nagy Imre úton, így már a megyében 9 üzletük van (Pécsett 5 helyen, továbbá Szigetvár, Siklós, Mohács, és Pécsvárad városában), továbbá Győrbe és Bonyhádön .

Szélesítették árukörüket is, cukrászati termékekkel és új kenyérfélék bevezetésével. Reklámaikon az alábbi kenyérféleségekkel találkozni: Mecsek Vitál vekni, Inka kenyér, Jancsi és Juliska kenyér, Szüreti Cipó, Favágó cipó. Valamennyi különféle vitaminokkal, magokkal készül, akárcsak a König Ludvig zsemle, vagy a Mátyás Király sütemény, illetve különféle szendvicsek.

Ezzel párhuzamosan leálltak a szeletelt Bajor kenyér és Kornland kenyér, valamint a francia baguette forgalmazásával.

A Kft. létszáma tovább nőtt, 248 főről 276 főre. Az alkalmazottak közül fizikai dolgozó 251 fő (tavaly 224 volt), továbbá 19 szakmunkástanulót foglalkoztatnak (tavaly 15 tanulójuk volt). A dolgozók éves átlagkeresete 1.043.006 Ft/év volt (tavaly 935.286 Ft).

Gépparkjuk, üzemi berendezésük változatlan, de a járművek, gépi berendezések cseréjére ez évben 97 milliót, az üzem felújítására és bővítésére (új sütőtér, iroda, cukrászat) 24 milliót költöttek. Az új üzlet kialakítása 12 millió volt, így az évi össz beruházásuk 133 millió volt.

Az üzem éves nettó árbevétele 280 millióval haladja meg a megelőző évit (1.599-155 e Ft volt), az árbevétellel arányos jövedelmezőségük a tavalyi 2 %-ról 3 %-ra emelkedett, az egy főre jutó termelési érték 5.794 e Ft-ra nőtt.

A **COOP Kft. (ÁFÉSZ)** éves árbevétele 17 millióval kevesebb, mint a múlt évben, ugyanakkor a kiskereskedelmi egységek forgalma 12,5 millióval haladta meg a megelőző évit. Leginkább a pécsváradai egységek forgalma (bevétele) nőtt, a múlt évhez képest több mint 200 millióval, ezen belül a nagy ABC bevételeinek növekedése 60 milliót tesz ki.

Részletezve:

Éves árbevétel 1.020.489 e Ft, ebből a kiskereskedelem teljesítése 1.005.731 e Ft.

A pécsváradi egységek bevétele 635.629 e Ft volt (tavaly 433,1 millió), ebből a nagy ABC 395.729 e Ft-ot hozott.

Az ipari tevékenység árbevétele 1,8 millió volt, felvásárlást már nem folytatnak, bérleti díjból 8,7 millió folyt be.

Az üzleteik száma 16 (tavaly 17 volt), ebből pécsváradi egység 6 db, a dolgozók létszáma 87 fő (tavaly 84), ebből Pécsváradon 40 főt foglalkoztatnak (tavaly 51 volt)

Az alkalmazottak átlagkeresete havi 101.915 Ft-ról 112.926 Ft-ra emelkedett.

A szövetkezetnek összesen 103 tagja van (ebből pécsváradi 51 fő)

A Kft. több üzletét is korszerűsítette pályázati pénzekből, de főként a nagy ABC-nél jelentős a változás (vonalkódos és futószalagos pénztárblockk beállítása, kártyafizetési lehetőség valamennyi pénztárnál, klímaberendezés felújítása, új hűtőpultok beszerzése), ahol az árukészlet is bővült (háztartási eszközök árusítása, új termékek bevezetése, stb.)

Beruházásra összesen 19 milliót fordítottak, a már említetteken felül az irodaépület küldő és belső felújítása és a klimatizálás korszerűsítése történt meg, továbbá új hűtőpultot kapott a szilágypusztai egység, ahol az épületeket is felújították, valamint nyílászárók cseréje volt a kis ABC-ben és a Kossuth téri boltban.

Az **Építőipari és Kereskedelmi Kft.** összlétszáma 38 fő (tavaly 40 fő), ebből pécsváradi 17 fő. Az irodán öten dolgoznak. A dolgozók havi átlagbére 95 ezer Ft.

A cég éves árbevétele 52 millióval több, mint tavaly (261.853.000 FT), nyeresége a múlt évi 84 ezer forinttal szemben 880 ezer Ft. lett.

Az árbevételből az építőipari részleg 127.430 e Ft-ot (tavaly 85,1 milliót), a házépítők boltja 121.327 e Ft-ot (tavaly 110,3 milliót), a gépkocsi szerelő műhely teljesített és egyéb részlegek forgalma 13,1 millió volt.

Az építőipari részleg a Pannonpharma Kft-nek 85,7 milliós. a Mischl Autóház Kft-nek 28,3 milliós munkát végzett.

Beruházásra mintegy 11 milliót fordítottak (gépek, gépkocsi lizingelés 10 millióért, villámvédelem, klímaberendezés a házépítők boltjánál 0,6 millióért és telekvásárlásra 167.000 Ftot költöttek.

Az egykori telepen több épületet más cégek bérelnek, ebből 4,2 milliós bevételük volt.

A Kft tulajdonosa továbbra is 95,77 %-ban a pécsi ANDIHA Kft, 4,23 %-ban pedig magánszemélyek.

A **Kresz és Fiedler Kft** az „Új Magyarország Fejlesztési Terv” alapján komplex technológiai-, fejlesztési beruházásra pályázaton nyert támogatásból és saját forrásból 248,5 milliós beruházást, korszerűsítést eszközöltek (fröccsöntő gépsor, számítástechnikán alapuló szervezeti irányítási rendszer alkalmazása).

Az új 1100 m²-es üzemcsarnok, kiszolgáló és raktárterület avatása április végén volt, amerikai, német és osztrák üzletfelek részvételével.

Fő üzleti partnerük változatlanul a BOSCH-csoport.

Az állományi létszám 49 fő (ebből nem termelő 10 fő), a dolgozók havi átlagkeresete a megelőző évi 147.460 Ft-ról 152.890 Ft-ra emelkedett. Éves árbevételük 408.047 e Ft volt, jövedelmezőségük pedig 9.231 e Ft (tavaly 25 millió)

-.-.-

Az **AGROVER** jogelődje, a PÁG szilágypusztai kerülete 25 évvel ezelőtt 280 főt foglalkoztatott, továbbá 22 időszakos dolgozójuk volt, valamint nyáron besegített a Martos Flóra KISz építőtábor „leányserege” is.

Abban az évben vágták ki az erdősmecskei gyümölcsöst és telepítettek 94 ha őszibarackot, 75 ha meg- és 30 ha kajszai ültetvényt.

Feljegyezte a krónika, hogy az évben 200 bikát vásároltak Lengyelországból, befejeződött a húszüzemi rekonstrukció első üteme, szemes-termény szárítóüzemük összesen 14 milliós beruházás volt (Sirokkó szárító, 750 vagonos Buttler tároló).

Akkor lett a terület új igazgatója Buzásy Lajos (a rendszerváltás után FM államtitkár is volt)

A **termelőszövetkezet** az aszályos esztendő ellenére 16 milliós nyereséget ért el (az éves munkabér akkor 48 ezer forint volt), újra termeltek jugoszláv exportra hajdinát, összesen 44 millió volt az expor-bevételük.

Abban az évben tértek át a tinóhízalásra, 70 mázsa volt a gyapjú értékesítésük (3 juhnyájuk volt), megtörtént az üszőnevelő teljes gépesítése, működtettek zöldnövényi lisztüzemet, az év során elkészült egy 2 milliós költségű 150 vagonos magtár, továbbá lóistálló, FERROWELD műhely épült és saját építőipari részlegük volt.

A 33 fős kesztyűvarró részleg 115 ezer kesztyűt varrt meg.

Az év során 26 új tag lépett be a tsz-be, az aktív tagok száma 210 fő volt, továbbá 80 főt alkalmaztak (nyugdíjasaik száma 202 fő volt.)

Abban az évben vette át a tsz. a dencsházi háziipari szövetkezet bedolgozóit és a zengővárkonyi tájházban műhelyt, üzletet alakítottak ki.

A pécsváradi **Erdészet** fizikai állománya 166 fő, összlétszámuk 197 fő volt, és a gazdaság az évben összesen 885 ha erdőápolást, 114 ha erdőtelepítést és felújítást, valamint közel 41 ezer köbméter fakitermelést végzett.

Abban az évben gépesítettségük nagyot javult, beszereztek közelítő csuklós traktort, csörlőt, motoros fűrészeket, KAMAZ tehergépkocsit, tolólapot, hidraulikus daru-önjáró rakodót, munkásszállító járművet és traktorokat.

Az **ÁFÉSZ** 27 kiskereskedelmi egységet és 10 vendéglőt, valamint iskolai büfét üzemeltetett.

Az **ÁBC** akkor épült, így a legfőbb központi egységük az 5. sz. önkiszolgáló volt, amely akkor 6,5 milliót forgalmazott. (Szentháromság tér sarkán)

Abban az évben több egységet kiadtak szerződéses (gebines) üzemeltetésre, így létszámuk 325 főről 297 főre csökkent.

A szövetkezeti tagok száma 996 fő volt

Az **Építő KTSZ** árbevétele abban az évben haladta meg először a 100 milliót. Akkor vették át a TŰZÉP-et üzemelésre.

Az év során mozaiklapból 44 milliós termelési értéket értek el, 23 ezer négyzetméter lapot Líbiába és Algériába exportáltak abban az évben.

Cserépgyártó üzemük –devizahiány miatt – nem valósult meg.

A szövetkezet fizikai dolgozóinak száma 256 fő volt.

A másik építőipari cég a 202 főt foglalkoztató **ÉSZKV**, továbbá a 73 fős tanácsi **Költségvetési Üzem** volt.

Ez utóbbi cég akkor fejezte be a műhelyeket és raktárakat magába foglaló vasvázás épületét (Erzsébeti út mentén), az évben vásárolták az első zárt (kukás) szemétszállítót és ők építették az ABC-t, valamint a szövetkezeti lakások egy részét

A cserkúti **MEZŐGÉP** pécsváradi gyáregysége 174 főt foglalkoztatott akkor és feljegyezte a krónika a legsikeresebb szocialista brigádok neveit: Zalka, Gagarin, Petőfi, Kossuth.

A gyáregység az egyik „kommunista műszak hozadékát” a kialakítandó kislabor részére adták át (egyébként az üzemorvosi teendőket akkor dr. Biró Ferenc látta el)

Abban az évben a megyében működő üzemegységek részvételével (mintegy 200 fővel) egész napos sport- és kulturális programot (asztalitenisz, sakk, kártya, szellemi vetélkedő, stb.) rendezett a gyáregység KISZ szervezete a művelődési házban.

Beszámolt még a krónika a 4.450 hektoliter préslevet előállító és az évben 6 milliós költséggel bővített **Présüzemről**, a 48 fős **konfekció üzemről**, ahol 12 ezer férfi inget, 22 ezer blúzt, 19 ezer úttörő inget-blúzt, valamint 29 ezer szoknyát állítottak elő.

A **kesztyűgyár** abban az évben költözött át a társasházi épületek földszintjén kialakított 145 négyzetméteres, 2,5 milliós saját üzemébe.

A működő **malomüzem** 520 vagonos őrlési tervét az évben 551 vagonra teljesítette, a **Tárház** 1004 vagon búzát és 851 vagon kukoricát vásárolt fel, ebből 160 vagon kukoricát és 260 vagon búzát exportáltak Csehszlovákiába, Lengyelországba és Svájcba.

Huszonöt ével ezelőtt még volt **állatvásár** és több **szakcsoport** működött (Galambtenyésztő, szőlő-gyümölcsstermelő, méhész, nyúltenyésztő, 20 fős nutria tenyésztő, 100 fős sertés tenyésztő szakcsoport évente többször is tartott megbeszélést).

Az egyik országos állat- és kirakodó vásárral kapcsolatban a krónika feljegyezte, hogy különösen a malacfelhozatal volt nagy.

V.

Az **önkormányzati intézmények** – ha csekély mértékben is – valamivel nagyobb költségvetési keretből gazdálkodtak, működésükben fennakadás nem volt, csupán a tanuszoda zárt be karácsonykor.

Részletesebben:

A **Napközi otthonos óvoda és bölcsőde** szervezeti beosztásában - mint több intézménynél is – július 1-től változás történt, hivatalosan a Kodolányi János ÁMK egységként működik, a megelőző évhez hasonló alkalmazotti létszámmal és valamivel alacsonyabb gyermek létszámmal.

A tanév elején beiratkozott óvodások száma 113 fő volt (tavaly 120), bölcsődébe 10-en iratkoztak be (tavaly 11), de időközben létszámuk emelkedett, esetenként 16 gyermeket láttak el.

A megyében egyébként a 8 új város közül csak Pécsváradon van bölcsőde, bár a legalacsonyabb férőhellyel (10).

Pécsett 11 (566 férőhely), Komlón 2 bölcsőde van (50 férőhely), továbbá Mohácson (70 fh.), Siklóson (20 fh) és Szigetváron (20 fh) van még egy-egy bölcsőde, a többi városban nincs.

Az óvodai csoportok száma változatlanul 5, a Vár utcaiba 2 csoportban 51, a Gesztenyés útiba pedig 3 csoportban 62 gyermek jár.

Az alkalmazottak közül óvónő 10 (a vezetővel együtt), továbbá 4 dajka és 6 konyhai dolgozó, valamint 3 bölcsődei ápolónő segíti az intézmény munkáját, egy személyt a kistérség részéről biztosított közhasznú munkásként alkalmaznak.

Mindkét óvodában 120 – 120 adagos a konyha, a gyermekeken és alkalmazottakon felül a Vár utcai óvodában a Pannonpharma részére főznek (20 adag), Gesztenyés úti óvodában pedig a Gondozási Központ részére főznek (35 adag), továbbá mintegy 30 adag a „vendégebédék” száma.

Mindkét óvodában már két éve folyik az angol nyelv megismertetése angol tanítónő közreműködésével, a Munkaügyi Központ 100 %-os támogatásából.

Az óvodások (főként a tánccsoportok révén) rendszeres szereplői a helyi rendezvényeknek (Város Napja, István Napok, Májfest, stb), ez évben Pécsen a Leöwey gimnáziumban rendezett sváb bálon is adtak műsort.

A szokás Márton napi műsoros foglalkozásukat (mindkét óvoda) idén a Szentháromság téren tartották.

Az intézmény éves költségvetési felhasználása a bölcsődében 5.682.000 FT (tavalý 3,5 millió), az óvodában 80.425.000 FT (tavalý 77,6 millió) volt.

Ez évben megtörtént a Gesztenyés úti óvodában valamennyi lépcső csúszásmentesítése. Pályázatokon és támogatásból 565 ezer FT-ot fordíthattak továbbképzésekre, egyéb programokra, beszerzésekre (konyhai, élelmezési program).

A megyei fenntartású **Kisegítő iskola** tanulóinak száma 159 fő (tavalý 145 fő).

Megoszlásuk:

speciális szakiskolába jár 49 fő, 9-10 osztályos (orientált szakos) 32 fő, kisegítő tagozatos 34 fő és foglalkoztató tagozatos 44 fő.

Kollégiumi elhelyezést kap 63 fő, családi nevelésben részesül 14 fő, naponta bejáró tanuló 82 fő (ők napközis ellátást kapnak).

Az intézmény állományi létszáma 75 fő (igazgató, igazgató helyettes 3 fő, beosztott pedagógus 36 fő, gyermekfelügyelő 10 fő, gondozó 10 fő, technikai alkalmazott 13 fő, gazdasági-pénzügyi dolgozó 2 fő).

A tanulók sport és kulturális élete változatlanul gazdag, gyakran látnak vendégül más hasonló tanulókat, vetélkedők, közös szereplés céljából.

Rendszeresen megtartják a különböző ünnepeket, a szokásos, jelmezes, műsoros farsangi báljukat is.

Az iskolában kosárlabda, atlétika és porcelánfestő szakkör működik. Ez évben is többször szerepeltek tanulóik (színjátszás, versmondás, stb.) a megyei és országos megmérettetéseken (ÉFOÉSZ és MÉSZ rendezvények).

Ez évben pályázati pénzekből a lakásotthonok könyvtárákat gyarapították, valamint kialakítottak és megnyitottak egy ajándékboltot a Vasút utcában, ahol az iskola tanuló készíttette ajándék tárgyait árusítják.

A Kodolányi János általános iskola tanulóinak létszáma lényegében alig változott, a 376 tanulóiból a 8 csoportos alsó tagozatban 162 diák, a 10 csoportos felső tagozatban 214 diák tanul, közülük 98 a bejáró. Szeptemberben az induló első osztályban 41 tanuló kezdte meg általános iskolai tanulmányait.

Napközis ellátásban (2 alsós és 1 felsős csoportban) 78 tanuló részesül, étkezést 176 fő vesz igénybe, közülük csak ebédet kap 74 tanuló.

Német oktatásban minden tanuló részesül, közülük német nemzetiségi nyelvet tanul 192 diák, német két tanítási nyelvű osztályba jár 143 fő, és mint idegen nyelvet tanul 36 fő. Angolt,

mint második idegen nyelvet most már 156-an tanulnak, az alsó tagozatban pedig angol szakköri formában tanul 130 diák.

Az elmúlt tanévben 52-en végeztek, szinte arányosan (1/3 – 1/3 részben) tanulnak tovább gimnáziumban, szakközépiskolában és a 9-10 osztályban (szakmunkás előképzésen).

A pedagógusok száma 37 fő (de lényegében az oktatásban csak 33 fő vett részt, miután négyen tartósan távol voltak).

A szakos ellátottság – a kémia szak kivételével – 100 %-os. Az oktatók közül 3 fő továbbképzés során másoddiplomát fog szerezni.

Az egyéb állományi létszámuk sem változott (1-1 iskolatitkár és élelmezésvezető, 4-4 takarító és konyhás, továbbá 3 karbantartó (közülük 1 a tanuszodánál van foglalkoztatva).

Az iskola igazgatója, Tóth Györgyi egyben a július 1-től működő ÁMK vezetője (igazgatója) is.

A Kodolányi János Általános Művelődési Központot egyébként Erzsébet, Fazekaboda, Kátoly, Kékesd, Martonfa, Nagypall, Pécsvárad, Szellő és Zengővárkony önkormányzatai alapították és ide tagolódnak az iskolák, óvodák, napközik, művészeti oktató intézmények, művelődési ház és könyvtár, illetve részegységei (uszoda, sportcsarnok, kiállítóhelyek, stb.)

Az iskola ebben az évben ünnepelte (gálaműsorral, kiállítással) az általános iskolai oktatás 60 éves és a német oktatás 20 éves évfordulóját, ez utóbbit a külső iskola is képviseltette magát (a német pedagógusokkal 21 diák jött Pécsváradra, egyébként ez év nyarán az igazgató és 8 pedagógus járt a német iskolában).

Nem meglepő, hogy a tanulók az év során is több német nyelvtudást igénylő versenyen, vetélkedőn szerepeltek sikerrel.

A német nyelvi levelezős versenyen 30 tanuló vett részt, itt arany és ezüst helyezést értek el, a német versmondó megyei versenyen résztvevő 82 tanuló közül öt volt a pécsvárad, közülük egy tanuló az országos versenybe jutott.

Német műfordítói pályázaton – az egyes korcsoportokban – a tanulók megyei első, második és harmadik helyezést érdemeltek ki (Schnell Ágota 7/b-s tanuló az első helyéért 10 napos olvasótáboron vehetett részt Óbányán).

Német szavalóversenyen körzeti 2. és országos 4. hely jutott pécsvárad tanulóknak.

A környezetismereti versenyen két tanuló is bejutott az országos döntőbe, a Hermann Ottó biológiai verseny megyei döntőjén a 7-8. osztályosok között Kungl Nóra első lett és Baranyát őt képviselhette Kisújszálláson az országos döntőben.

Kungl Nóra egyébként az országos logikai versenyen 55 résztvevő között a 9. lett és ő vehette át a polgármestertől a legjobb tanuló elismerő címet is.

Az „Európai Erdők Hete” megyei vetélkedőn (erdőgazdálkodással, erdőtörténettel kapcsolatos ismeretekből) csapatban Pécsvárad lett az első.

Matematikai körzeti versenyeken a tanulók két első helyet, továbbá 2-2 második és harmadik helyet szereztek korcsoportjukban, a Bólyai megyei csapatversenyen pedig 4-4 csapat végzett a második és harmadik helyen.

Ez évben is több rajzpályázaton szerepeltek jól a tanulók. Az „Európa Projekt” rajzpályázat ausztriai díjátadásán 4 ötödikes tanuló is díjat kapott, összességében a különböző címeken (Népszokások, utazási élményeim, stb. témákban) kiírt pályázatokon több 2. és 3. helyezést értek el és számtalan munka került kiállításra a Megyei Vadásznapi alkalmából is.

Az un. „reneszánsz túrák” alkalmából – pályázaton nyert 750 ezer forint támogatásból – hat osztály vehetett részt Pécssett, Szekszárdon, Kaposváron múzeumlátogatáson. Ez évben tanulmányi kiránduláson a felsősök Pécssett, Óbányán, mások Keszthelyen, Kaposváron és Szennán, illetve Eger városában jártak.

Sport vonatkozásában a különböző szintű és sportágú diákolimpiákon összesen 10 alkalommal végeztek a tanulók egyéniben vagy csapatban az első helyen, akár csak a különféle labdarúgó tornákon is.

A tanuszoda léte óta több úszó- és összetett verseny helyszíne volt Pécsvárad és ennek során több tanuló ért el jó úszóeredményt (Császár Csaba, Poller András, Szendrői Bence, Poller Péter), talán egyszer a sportkör úszószakosztályának alapítói lesznek, ahogy a sakkozó fiatalok a sakkszakosztály utánpótlását jelentik.

Az iskola költségvetési felhasználása 191.199.000 Ft.(tavaly is 191 millió) volt. Ezt egészítették ki a pályázati pénzek, valamint az SZJA 1 %-ából eredő 235.137 FT. Összesen 2,7 millióból a Tavasz utcai épületben 2 db. gázégőfejet cseréltek ki, továbbá hűtőgépet vásároltak és kifizettek mintegy félmilliót gépkocsi törlesztési részletre, valamint az alsó iskolában fűtéskorszerűsítést végeztek 1,5 millióért Sajnos az iskolaépület teljes felújításra szorul, ez évben tanítási idő alatt az egyik tanteremben a mennyezeti vakolat is leszakadt (sérülés nem történt), pályázaton azonban támogatást nem sikerült szerezni.

Az ugyancsak megyei fenntartású **II. Béla Középiskola, Élelmiszeripari Szakiskola és Kollégium** tanulói és állományi létszáma szinte azonos a megelőző évvel (mindössze egy pedagógus nyugdíjba ment, helyette mást alkalmaznak)

Az iskola 446 tanulója közül szakiskolai általános képzésben részesül (9-10 osztály) 81 fő, szakiskolai szakképzésre jár (11-12 évf.) 142 tanuló, gimnáziumba 110, szakközépiskolába 112 fő jár.

Kollégiumi elhelyezésben 99 tanuló részesül (közülük 29 lány).

Az esti gimnáziumi oktatás továbbra is folytatódik, itt a végzős évfolyam létszáma ez évben 30 fő.

A 2007/2008-as tanévben 105 tanuló végzett (tavaly 100).

Megoszlásuk:

érettségizett (gimnáziumban és szakközépiskolában) 46 tanuló, szakmai vizsgát tett 59 fő (húsipari szakmunkás 23 fő, pék szakmunkás 19 fő és hús-és hentesáru eladó 17 fő.)

Az új tanévtől bevezették a 2+1 éves pék-cukrász szak oktatását, a hús-és hentesáru eladó szakma pedig beolvadt a húsipari szakmába.

Az iskola mintegy 30 céggel (gyakorlati oktatási hellyel) áll kapcsolatban.

Az iskola állományi létszáma 51 fő (tanár 34, kollégiumi nevelő 7, továbbá adminisztratív, technikai dolgozó 10 fő).

Az év során a diákönkormányzat új elnökének Kovács Barbarát választották, az elnökhelyettes pedig Lőczy Anett lett. A testület továbbra is partnerkapcsolatot tart fenn a pécsi és a mohácsi Radnóti szakközépiskolával, ez évben mindkét iskola diák-önkormányzati vezetősége egy hétvégét töltött a Dombay tavi táborban, illetve a pécsváradiak látogattak el Mohácsra.

Az iskola tanulói házi rendezvényen emlékeztek meg a holocaust és a kommunizmus áldozatairól, az aradi vértanúkról, továbbá nemzeti ünnepeinkről. Az 1956-os forradalom városi megemlékező műsorát az iskola tanulói adták a Kossuth téren.

Külföldi kapcsolataik változatlan, januárban a középiskolások egyhetes sí-táborban voltak Szlovákiában, a sütőipari tanulók egy csoportja szakmai gyakorlatát Rimaszombaton töltötte, az ottani diákok pedig az Aranycipónál.

A húsipari tanulók szakmai üzemlátogatáson voltak a Pick Szeged Zrt. bajai húsüzemében, valamint a mágocsi üzemben ismerkedtek a különféle technológiákkal.

Ez évben is eredménnyel szerepeltek a különböző szakmai országos versenyeken. Kaposváron a húsipari tanulók közül egy diák felszabadult, egy diák pedig a gyakorlati vizsga alól mentesült a szakmai versenyen elért eredménye alapján.

A szakma kiváló tanulója országos pék versenyen Egerben két tanuló felszabadult, szakmunkás lett, Budapesten pedig a pék hagyományörző szakmai versenyen a „legjobb megjelenés” címet nyerték el (zengővárkonyi népviseletben, zengővárkonyi terítéssel mutatkoztak be).

Ez évben Komáromban, az Országos Pék Napok alkalmával a hagyományörző táborban 8 tanuló vett részt, II. helyezést értek el Nagyszakácsiban a Királyi Szakácsok pogácsasütő versenyén, a Leányvásáron pedig a pék tanulók nagyszerű sütési bemutatót tartottak.

A tanulmányi versenyek mellett ez évben a „megmérettetésnek” egy új formáját is bevezették, márciusban „elő-érettségi vizsgát” tartottak, hogy a tanulók képet kapjanak felkészültségükről. Ezt a próbavizsgát megtartották a szakképzősöknél is.

A IV. Országos Rendészeti csapatversenyen 7 tanuló vett részt, egyéniben Bakó Róbert II. lett, az elméleti versenyen Baján, Bosnyák János első lett. Nyáron a rendészeti táborban Budapesten 6 tanuló, evező táborban Baján pedig két tanuló vett részt.

Ez évben is megrendezték a környezet- és egészségvédelmi napot (szakmai előadások, filmvetítés, vetélkedők, sportrendezvények, erdei túra, iskolakörnyék takarítása és végül Dombay tavi közös főzés programmal). A Közúti Kht szervezésében pedig a régi 6-os út pécsváradi szakaszán összegyűjtötték a szemetet.

Pályázati pénzből a reneszánsz éve alkalmával egyes csoportok a kaposvári Ripl Rónai múzeumba, valamint Szennára látogattak, mások a pécsi régészeti kiállítást és a magyarlukafai képzőművészeti házat tekintették meg.

A tanulók részt vettek az országos „cipődoboz” gyűjtési akcióban, igen sok ajándék összegyűjtésével és továbbításával, az iskolában tartott véradáson tanárok és diákok, összesen 31 fő adott vért.

A „Megye Napja” ünnepi rendezvényén a tanulók vitték egyes települések zászlóit. A tanulók 45 színházi bérlettel rendelkeznek (7 előadáson voltak), továbbá rendszeres járnak moziba, úszni, túrázni és lovagolni.

Negyven tanuló kapcsolódott be a pécsi színház kezdeményezte ún. „Beavató-színház” programba (első alkalommal Szophoklész: Antigóné c. drámáját dolgozták fel).

Rendszeres résztvevői a különböző középiskolás megyei sportversenyeknek, ezeken több dobogós helyezést értek el a tanulók, fiúk és lányok egyaránt, egyéniben és csapatban is, különösen atlétikai (futó) számokban.

Ebben az évben is résztvevői voltak Pécssett a Szivárvány Gyermekházbán tartott 3 napos pályaválasztási börzének, továbbá nyílt napot rendeztek a végzős általános iskolások (és szüleik) számára.

Egy statisztika szerint az ezer lakósra jutó felsőoktatásra jelentkezők aránya a kistérségben 8,4 %, a felvettek aránya pedig 7,4 %. Ettől csak a pécsi kistérség jobb 10,8, illetve 9,4 %-al, a többi kistérségben sokkal kedvezőtlenebb a tanulók továbbtanulási szándékát és felkészültségét is mutató statisztika.

Az iskola ez évi költségvetési felhasználása 228,5 millió volt (tavaly 230 millió), ebből 18,5 millió jutott beruházásra, fejlesztésre, beszerzésre.

Vásároltak mikrobuzst (5,5 millió), 6,5 milliót költöttek informatikai eszközökre és szaktantermi felszerelésre.

Egyes tanterem nyílászáróit cserélték ki, felújították a tornaterem padozatát és a villamos hálózatot 5 millióért és 1,5 millióból bővítették a húsfeldolgozó tanműhelyt.

A bejárati lépcső felújításához az önkormányzat 400 ezer forinttal járult hozzá fejlesztési alapjából.

A **Zeneiskola** ugyancsak az ÁMK részeként működik július 1-től, 114 tanulóval (tavaly 124 volt) és változatlan tagozatokkal, tanszakokkal (zongora, vonós, fafúvós, rézfúvós, szolfézs). Az állományi létszám annyiban változott, hogy az igazgatón kívül 7 főállású (tavaly 8) és 2 részfoglalkozású (tavaly 3) zenetanárt alkalmaznak. Munkájukat segíti még egy részfoglalkozású adminisztrátor.

A tanulók ez évben is számos szakmai versenyen, megmérettetésen vettek részt sikerrel, de külön kiemelendő három rézfúvós (trombita) tanuló ez évi sikeres szereplései a Tolnai Trombitás Napon, a vásárosdombói megyei rézfúvós találkozón, a Pécssett rendezett versenyen és a zalaegerszegi országos trombita versenyen.

Az elért eredményeik: Varga Viktor kiemelt arany, valamint országos 2. helyezett, Veszelyovszki Gábor országos 3. helyezett, a zsűri különdíjával, továbbá Brand Bálint vásárosdombói kiemelt arany fokozat.

Az országos versenyen egyébként 66 tanuló vett részt, ebből a 6 baranyai közül 4 pécsváradi volt.

A rézfúvós kamara együttes ugyancsak megyei második helyezést ért el.

A tanulók műsorai ez évben is színesítették a város kulturális rendezvényeit, szinte nincs olyan program, amelynek ne lennének a résztvevői, decemberben hangversenyt adtak a református gyülekezeti teremben és a művelődési házban.

Az István Napok során az intézmény adott otthont a nemzetközi klarinét-szaxofon kurzusnak, ahol a helyi szaxofon kvartett is közreműködött.

A Nyári táborok ez évben sem maradtak el, a klarinétosok és szaxofonosok a Dombay tónál, a hegedűs tábor a református gyülekezeti teremben kapott erre lehetőséget.

Az iskola szervezi most már több éven át a Filharmónia bérletes ifjúsági koncertjeit, a nemzetiségi fúvós találkozókat és még több helyi rendezvényt.

Az intézmény költségvetési felhasználása 32.766.000 FT volt. (tavaly 30,9 millió) Ebből a gázfűtést korszerűsítették 2,4 millióért, pályázati pénzekből több mint 1 millióért hangszereket, audiovizuális eszközöket vásároltak (ritmushangszerek, szintetizátor, harsona, tenorkürt, 3 szaxofon, 20 kottaállvány, fuvolák és televízió)

A Pécsvaradért alapítvány egyes rendezvényeikhez 65 ezer forinttal járult hozzá.

Az ANK-hoz, illetve a Művelődési Központhoz tartozó **Könyvtár** állománya mintegy 1300 dokumentummal nőtt az új beszerzések révén, így a leltárban a tavalyi 40 ezer alattihoz képest 41.484 dokumentum (kötet) van.

Beszerzésre 1.956.000 FT-ot fordítottak (ebből pályázati támogatás 205 ezer volt), valamivel többet, mint tavaly.

A könyvállományon kívül 56 féle napi-, hetilap és folyóirat áll az olvasók rendelkezésére (ebből 43 féle ajándék, támogatás révén kerül a könyvtárba).

A könyvtár forgalma tovább romlott. Az év során 582 fő iratkozott be (tavaly még 636), közülük 14 év feletti 339 fő (tavaly 413).

A látogatók száma 3.758 fő volt (tavaly 3.969), összesen 12.246 kötetet kölcsönöztek ki (tavaly 13.157 db-ot kölcsönöztek).

Érdemes rátekinteni a 25-évvvel ezelőtti adatokra: 1187 olvasó, 35.632 kikölcsönzött kötet.

Egy – esetleg önálló elemzést is megérdemlő – adat:

A beírt olvasók 58,3 %-a 14 év feletti, az általuk kikölcsönzött kötetek az összeshez képest 79,3 %-ot tesznek ki, vagyis a 14 év alattiak arányukhoz képest jóval kevesebb könyvet vesznek ki. (Leszoktak az olvasásról, vagy ennyivel nőtt az iskolai könyvtár forgalma a megelőző évekhez képest?)

A könyvtárban ez évben 9 gyermekrendezvényt tartottak 276 látogatónak (tanórák, játékos vetélkedők, ünnepekről megemlékezés. Ezekon tavaly még 366 gyermek vett részt.

A könyvtár ez évi költségvetési kiadása 6.621.000 FT volt. (Tavaly 6.139.000 FT)

A **Fülep Lajos Művelődési Központ** ugyancsak része az ANK-nak. Az intézmény, ahogyan eddig is, részben helyet biztosít és szakmai-technikai segítséget nyújt a „külső” szervezésű rendezvényeknek, másrészt pedig önálló programokkal, rendezvényekkel, kiállításokkal gazdagítják a város kulturális életét.

Ezek: Magyar Kultúra Napja, Fűvóstalálkozó, Város Napja, Borverseny-borbál, Szent István Napok (benne Várszínház és Fa alkotótábor), Leányvásár., Húsvétváró, Áldott Advent, stb.

A „befogadott programok” közül talán kiemelendő a szemmel is jól érzékelhető (az Európa téren és környékén rendszeresen megjelenő babakocsis kismamák révén) baba – mama klub, és a „ringató” elnevezésű foglalkozás, a védőnők szervezte ruhabörze, a baba farsang, valamint a játékos angol tanulás és más hasonló, a kismamáknak és gyermekeinek szóló programok sokasága.

Egy másik ilyen programsorozat a kistérségi teleház, valamint az ifjúsági önkormányzat akciói (számítógépes és pályázatírási tanfolyamok, zenekari bemutatkozások, filmes előadások, egyéb PIFŐ rendezvények heti, havi rendszerességgel), továbbá a Filharmónia hangversenyei, a Majfest, az iskolai hangversenyei, stb.

Az intézmény egyik leglátogatottabb, sokszínű rendezvénye a Leányvásár, ez évben a háromnapos programsorozathoz rendkívül jó idő is társult, továbbá megemlítendő, hogy a Város Napja és az adventi rendezvények egyre inkább a „várt rendezvények” sorába tartozik.

A kiállítások közt kiemelhető a gobelin kiállítás sikere (23 fő adta be művét), a szobrásztábor alkotásainak és fotóinak együttes kiállítása, továbbá a felvidéki és a német emléktábla avatásán összeállított kiállítási anyag.

A világjáró klub az év második felére mintha „kifáradt” volna (ez időszakban összejövetelük nem volt, az évben összesen háromszor találkoztak), ugyanakkor a Zengő táncegyüttes szereplései mintha gyakoribbak lettek volna. Ők többször voltak idegenben is: Várdaróc, Kopács, Erdély, Budapest (a Régiók Fesztiválján is szerepeltek).

Újra műsort adott a megfiatalodott, újrakezdésükre 21 fős BIG-BAND zenekar és továbbra is eseményszámba megy az Ifjúsági Fúvósok fellépése.

Az intézmény keretein belül többféle táncoktatás (táncanfolyam) is folyik, a hagyományos mellett népszerű a modern tánc, Hip-Hop tánc, egyre szaporodó résztvevőkkel, továbbá az alapfokú számítógépes tanfolyam is.

Ez évben hat alkalommal indult KRESZ tanfolyam és változatlan sűrűségű a különféle cikkek, árufelvételek vására (szinte hetente van 3-4, esetenként egy nap két vásár is).

Az intézmény költségvetési felhasználása alig másfél millióval haladta meg a múlt évit. A ház és a tourinform iroda kiadása együtt 27.971.000 Ft volt. Megbontva:

Műv. ház 24.228.000 (tavaly 23,6 millió)

Tourinform iroda 3.743 (tavaly 2.993 millió)

Ehhez társul a Hirmondó 1.263.000 Ft (tavaly 457 ezer), a helyi tévé 3.090.000 Ft (tavaly 2,7 millió) és a Várszínház 5.688.000 Ft (tavaly 8.438.000) kiadása, ami összességében 38.010.000 Ft, csekély mértékben kevesebb, mint a megelőző évben (38.188.000 Ft), ugyanakkor a Pécsváradra vonatkozóan majdnem azonos tartalmú kistérségi újságra 1.117.000 Ft-ot fizetett az önkormányzat.

Ez évben pályázaton félmilliót nyertek a „Tárt kapus sport akcióra”

A Művelődési Ház mellett a helyi programok szervezője, „kiötlője” és megvalósítója – amint azt tavaly is jeleztem – több civil szerveződés:

A Pannonpharma Kft. által létrehozott „**Várad 2010 alapítvány**” például az erdei iskola működtetésével, a Zengőre vezető tanösvény kialakításával helytörténeti, ismeretterjesztő programokkal gazdagítja a fiatalok szabadidős programját.

A Zengő Tanoda ez évben Somoskőújfalun vehette át a művelődési minisztérium képviselőitől a „Minősített erdei iskola” oklevelet. (Baranyában ezzel az oklevéllel négy erdei iskola rendelkezik)

Az év során programjaikon több mint 300 gyermek vett részt és mintegy 150 felnőtt is megfordult a Dombay tavi ifjúsági szálláson. Mindezek szervezője, lelke Hegedűs Andrea.

A **Közösségi Kerekasztal** a saját szervezésű műsoraikon túl (adventi rendezvények, stb.), a szociális támogatási formák szélesítésében (egyedül élő idősek vendégül-látása, Mikulás-, és karácsonyi csomagok osztása, jótékonysági akciók szervezése, stb.), valamint egyes városszépítési munkák terén is meghatározó jelentőségű a város életében.

Ez utóbbiak sorában említendő a közterületek virágosítása mellett az „Egy délután a Kossuth téren” társadalmi munka akció és az ez alkalommal is megrendezett kulturális program, vagy a várkerti faszobrok közös összefogással történt felülkezelése (konzerválása).

A Művelődési ház részeként üzemelő **tanuszoda** kihasználtsága igen alacsony, ennek oka ismeretlen, kár, hogy a különböző „alakformáló”, egészségmegtartó programok szervezői és résztvevői az úszásról mintha megfeledkeztek volna.

A tanuszoda éves költségvetési felhasználása 37.131.000 FT volt (tavaly 34.851.000 FT). Ez évben ebből egy projektort (kivetítőt) vásároltak 132 ezer forintért, az önkormányzat pedig a fejlesztésből 1,6 milliót fordított üvegfal megépítésére és a wellnes részleg festésére.

Az ugyancsak a „házon belül” üzemelő **sportcsarnok** kihasználtsága viszont továbbra is „teltházás”, az iskolások, kézilabdázók és a küzdősportot űzők szinte napi használata mellett a tömegsport rendezvények is igen gyakoriak.

A csarnok ez évi költségvetési felhasználása 5.962.000 FT volt (tavaly 5.762.000 FT)

A Spartacus sportegyesület ez évi költségvetési felhasználása összesen 16.730.126 FT volt, ebből a legnagyobb rész a labdarúgás kiadása volt, konkrétan 12.214.053 FT.

Tavaly is 16, 8 millió volt az egyesület összes kiadása, melyből az önkormányzat 11 milliót biztosított.

Ez évben az önkormányzat támogatása 8 millió volt, majd ezt kiegészítette 700 ezer forinttal, valamint 1 millió kölcsönt is kapott a sportkör, így az évi bevétele (támogatásokkal, tagdíj- és belépő bevételekkel együtt) 17.139.151 FT volt.

Az NB III-ban szereplő **labdarúgó csapat** első bajnoki évét tavasszal a 7. helyen végezte (18 csapatból) ősszel pedig a fél szezonban 16 csapat között a 10. helyen állnak.

Egy rossz őszi sorozat után (5 vereség) az utolsó három mérkőzésen Lutz Jakab helyett új edzője volt a csapatnak (Soós Attila), majd az év végén Szöts Imrével kötöttek szerződést. Takarékosági okokból a szezon végével megszűnt Vidákovics Iván intézői megbízatása, valamint gyűrő és a kapus edző foglalkoztatása.

A februári közgyűlésen az év legjobb játékosa címet Dénes Sándor kapta meg.

A csapat éves kiadása 10,4 millió volt.

Az ugyancsak NB III-as ifjúsági csapat (U 19) tavasszal a 11., ősszel a 12. lett, a serdülők (U 16) tavasszal a 6. helyen végeztek, ősszel a féléidőben a 12. helyen állnak. A csapatok edzői változatlanul Hevesi Gábor és Fullér Tibor.

Van még további utánpótlás csapat is (U 7 -13-asok), velük Friesz Péter és Gelencsér János foglalkozik, akik általános iskolai sportrendezvényeken szerepelnek.

A legjobb játékos címet a serdülőknél Scheffer Balázs, az ifjúságiaknál Varga Mihály érdemelte ki.

Az utánpótlás éves kiadása 1,3 millió volt.

A megyei II-ben szereplő gárda (Szatmári Sándor edzővel, majd edző nélkül) tavasszal a 11. helyen, majd az új bajnokság félidejében Keszler József edzővel a 7. helyen végzett

Itt a legjobb játékos címet Tóth Vince érdemelte ki.

A csapat költségvetési kiadása 405.676 FT volt.

Az Öregfiúk csapata (ebben az évben 33 játékos szerepelt) a megyei bajnokságban a tabella utolsó harmadában végzett, 20 csapat közül a 16. lett

A nagymácsédi rendszeres kapcsolatán túl ez évben ismét játszottak Várdarócon is. A legjobb játékos ebben az évben Fullér Zoltán lett. Éves költségvetési felhasználásuk mindössze 106.732 Ft volt, miután nagyrészt „önellátóak”.

A szakosztály idén ünnepelte 80-éves fennállását egy hírverő mérkőzéssel (PMFC ellen) és egy labdarúgás-történeti kiállítással. (A jubileumra elkészült a pécsvárad labdarúgás 80 évét felölelő dolgozat, a 73 oldalas anyag több mint 500 játékost nevez meg, akik 1928-tól a pécsvárad csapatban játszottak.)

A különféle helyi rendezésű labdarúgó kupák és alkalmi csapatok egész évi játéka mellett kiemelkedik a most már rendszeres városi kispályás bajnokság, melyen idén 12 csapat vett részt és 22 hétfőn mérköztek egymással Pere Gábor szervezésében. A bajnok idén a Holstein (Rumszauer) csapata lett.

Decemberben 2 teremturnát is rendeztek, ezek egyikén 12 csapat indult, a szilveszteri tornán pedig 16 alkalmi csapat vett részt.

A legjobban szereplő csapatok (már csak a nevük miatt is érdemes feljegyezni) Familia Bt, Surgen Team, Pit Bulls, Mecsek Fűszért, Austria Wein.

Az előírásoknak megfelelően az őszi szezonra megtörtént a sportpálya körülkerítése. A létesítmény fenntartása, szertáros és pályagondozó illetményével és valamennyi kiadással együtt 2,5 millió volt.

A **sakk csapat** a megyei bajnokságban szerepel a pécsi Kármin SE, Szigetvár, Szentlőrinc, Siklós, Görcsöny, Komló II és a pécsi DOZSO társaságában. A csapat a bajnokságban az 5. lett Görcsönyt, Szentlőrincet és Szigetvárt megelőzve.

A csapat egyik játékosa, Györkö Tímea Balatonlellén az országos egyéni diák sakk olimpián a VI. korcsoportban leány kategóriában 9. lett, Böröcz István pedig sakk bírói tisztséget is ellát. Ez évben a legeredményesebb játékos Lantos Levente (edző is) lett.

A csapat évi költségvetési felhasználása 123.609 FT volt.

A **női kézilabda csapat** is a megyei bajnokságban játszik, tavasszal az 5. helyen, ősszel (félidőben) a 3. helyen végeztek Kozármisleny és Beremend mögött, megelőzve a pécsi Vörös Meteor, Hercegszántó és Komló csapatát.

A szakosztály vezetője Hódosiné Vadász Ildikó, a csapat edzője Mészáros Bea. A játékosok: Csordás Viktória, Boda Miklósné, Bozó Petra, Hódosi Viktória, Illés Eszter, Jéger Zsófia, Koroknai Petra, Molnár Kitti, Nagy-Fehér Adrienn, Schuldeisz Barbara, Szatmári Réka, Bareith Brigitta, Napirana Viktória, Brand Réka, Ortmann Erika, Raffainé Moldován Ágnes, Schneider Barbara.

A legeredményesebb játékos Napirana Viktória, aki a bajnokságban 24 mérkőzésen 219 gólt dobott (átlag 2,78), az őszi fél szezonban pedig 13 góllal megyei gólkirály lett.

A csapat részt vett a téli kupán, melynek helyszínei Pécsvárad, Szentlőrinc és Kozármisleny volt, itt 8 csapat játszott a döntőt és Pécsvárad az 5. lett. A sorrend: Hosszúhetény, Kozármisleny I, Kozármisleny II, Sellye, Pécsvárad, Zomba, Szentlőrinc, Mágocs.

A csapatot támogatta a Mecsekvidéke Takarékszövetkezet is (13 db. új mezt vásároltak)

Alakult Mecseknádasd, Hidas, Berkesd, Pécsvárad iskoláiból (1994-97 között születettek) egy utánpótlás csapat Valentai Csaba vezetésével, akik részben megyei középiskolás bajnokságban, részben az országos ADIDAS gyermekbajnokságban játszanak.

A játékosok: Biszak Emese, Scheffer Éva, Brand Réka és Petra, Bajorics Edina, Gál Julianna, Garai Nikolett, Grénusz Gréta, Gyenis Alexa és Patrícia, Győri Kinga, Keszler Zsófia, Koch Barbara, Kresz Kíra, Nagy Nóra, Simola Vivien

A középiskolás bajnokságban a 16-17 évesek között harmadikak lettek, ugyancsak harmadik helyen végeztek az ADIDAS U 15-évesek megyei selejtezőjében és bekerültek a régiós döntőbe, amire a jövő évben kerül sor.

Az utánpótlás az őszi iskolai szünetben Mecseknádasdon edzőtáborozott.

A legjobb játékos címet ez évi teljesítménye alapján Schuldeisz Barbara kapta meg.

A csapat költségvetési felhasználása 896.124 FT volt.

A **küzdősportban** ez évben kiemelkedő eredményt Pusch Kornél ért el (két alkalommal is), továbbá Farkas Norbert.

Pusch Kornél Pécssett a thai kick bokszt országos bajnokságban, majd Budapesten az országos Shaolin kung-fu kontakt kategóriában lett bajnok.

Farkas Norbert Pécssett 14 egyesület 60 sportolója között thai-kick boxban, serdülő kategóriában 2. lett, valamint Komlón thai-bokszt gálán súlycsoportjában első lett.

Említésre érdemes eredményt ért még el Millei Norbert is, de összességében az év legjobbja címet Pusch Kornél kapta meg.

A szakosztály költségvetési kiadása 614.680 FT volt.

A **sportegyesületen kívül** versenyző íjászok mellett, lassan – lassan az úszók eredményeiről is számot kell adni (általános iskolások versenyéről), de arról mindenképp szólni érdemes, hogy a gyermekek oktatásán kívül több felnőtt turnus is volt.

Többen hódolnak a „kongoo jumps” testedző sportnak és néhány „megszállott” létesített egy 1500 nm-es füves, játszószerekkel, pihenő padokkal ellátott modell-repülőteret, ahol több tucat repülőt, helikoptert repetnek.

Az év vége felé pedig Fűri Ferenc hívta meg a mai és leendő motorosokat és alakul egy 20 fős motoros klub is Pécsváradon.

A **cserkészek** ez évben Erdélyben, Szentegyházfalun táboroztak, az új tagok a gyimesbükki Rákóczi vár romjainál tették le a kiscserkészi ígéretet. Túráik során meglátogatták Déván Bőjte atya gyermek-intézményét.

Részesei voltak az adventi műsornak, ennek során a Mozgáskorlátozottak klubfoglalkozásán karácsonyi műsort adtak, közreműködői voltak a Zengő tanoda szervezte „Fényes középkor” nevet viselő tábornak közös tábortűz gyújtással, továbbá a megyei Vadásznapi egyes rendezvényén ők adták a „díszőrséget”.

A cserkész mozgalom 100 éves évfordulóján Angliában tartott 2 hetes világtalálkozónak a megyét képviselők között pécsváradai cserkész is volt.

Az **ifjúsági önkormányzat** eddigi munkája alapján elismerő oklevélben részesült a Szociális és Munkaügyi Minisztériumtól.

Várhatóan a választás során megújult testület is sikeres lesz, legalábbis erre utal a választáson résztvevő szavazók és jelöltek nagy száma (3 polgármesterjelölt, 16 képviselőjelölt a 9 posztra).

Rendezvényeik (Teaház, Disco, Rock klub, Játszóház, Ifjúsági Fesztivál, Gyermeknap, Város Napja, Májusfa kitáncolás, nyári mozi pattogatott kukoricával és limonádéval, nyári médiatábor, éjszakai ping-pong zsíros-kenyérrel,) egyre bővülnek.

Legújabb szervezésük a „Kaptár” Klub („Kaptábor” a Dombay tónál, éjszakai túrával, társadalmi munkával, íjászzal) jól illeszkedik a tavaly létrehozott Tarka Barka Alapítvány és Filter Klub programjaihoz

Mindezek a fiatalok legkülönböző kultúrális, sport, zenei, stb. igényeinek a kielégítését, a szabadidő hasznos eltöltését és közösség kialakítását szolgálja, akárcsak a „Mutass Be” programsorozat, melyben amatőr zenekarok, együttesek részére adnak bemutatkozási (érvényesülési) lehetőséget, de még versírási pályázatot is hirdettek.

A „Mutass be” sorozatban eddig fellépő együttesek: Abiogenezis, Naív, Jazzpyrin zenekar voltak.

A Média táborban résztvevő fiatalok ez alkalommal egy írásos kiadvánnyal („Dombay dübörgő) is bemutatkoztak.

A választás napját is egybekötötték a „TettHely” Ifjúsági Napok Baranyában címet viselő rendezvénysorozattal, megrendezték a kistérségi fiatalok találkozóját a bolyiakkal, részesei voltak a „Partnerségi Ifjúsági Tábor” programjának, ahol francia és német fiatalokkal találkoztak, továbbá a Határon-túli Ifjúsági Napok rendezvényeinek.

Az adventi műsorok egyikén alkalmi kórust is szerveztek, karácsonyi dalokat mutattak be.

A Cigány önkormányzat ez évben is megrendezte a „Roma Napot” a nyáron, viszonylag széles érdeklődéssel, jó műsorral, megfelelő vendéglátással.

A hagyományörző együttesek műsora mellett egészségmegőrző programokat is beiktattak (tanácsadás, vérnyomás-, vércukor mérés, stb.) Ezt a rendezvényt a Nemzeti és Etnikai Kisebbségért Közalapítvány, valamint a megyei Cigány Kisebbségi Önkormányzat is támogatta.

További tevékenységük inkább szociális jellegű volt, Mikulásnap és más alkalommal a rászorulókat támogatása.

Részesei voltak Csonka János háza felépítésének is.

Egyébként a megyében a kistérségek között a pécsváradi kistérségben él a legkevesebb cigány (4 településen összesen 230-235 fő), %-os arányban 1,7 % (Sásd, Sellye kistérségben a cigányság aránya 6,8 – 6,9 %.)

A Várbaráti Kör az eddigi ténykedéséhez képest is gazdag programot teljesített, joggal érdemelte ki a 25. évforduló alkalmával a Város és Faluvédők Szövetsége elismerését.

Jelentősebb rendezvényei sorában említtem a városháza 150-éves évfordulójáról történt megemlékezést, tanulmányfüzet kiadását, a vár helyreállításának 20-éves évfordulóján rendezett konferenciát és ez alkalommal a Pécsváradi füzetek első száma megjelentetését és a hosszú idő óta ténykedő tagok munkájának Emlékplakett adományozással történt elismerését.

Ide sorolandó a Hegedűs Imre emlékest, az emléktábla kiegészítése Hegedűs Imre halála dátumával, a két kiállítás (Felvidékiek emlékkiállítása és a pécsváradi fehér kerámiák kiállításának szervezése), továbbá „A lelkekben élő hegy – a Zengő” című film bemutatója és az ehhez kapcsolódó egyéb program is (Peonia-túra, Zengő-túra, Zengő őrűz gyűjtés, Rékavári túra Skóciai Szent Margit emlékére, stb.)

Az ez évi szilveszteri zengő túrának finn, francia, holland, német résztvevője is volt, továbbá külön busszal jöttek Tolna, Baja, Bonyhád, Szekszárd városokból, valamint ez évben is voltak a túrának zengővárkonyi, mecseknádasdi, hosszúhetényi és pécsi résztvevői is.

Ez évi kirándulásaik csak felsorolásszerűen: hatodik Erdélyi út, Trogír és környéke, a Vukovár, Ilok, Zimony, Belgrád, Al-Duna, Székelykeve kirándulás, az egy-egy napos Szlavoniai, fekedí, pécsi (világörökségi) program.

Kitartó gyűjtőmunkájuk elismeréseként az illetékes minisztérium kiadta a Várostartörténeti Múzeum működési engedélyét.

Végül szólni kell egy új programról, a város életében nevezetes személyek sírjainak gondozásáról. (báró Eötvös és a Háman család sírjait tették rendbe többek között) és a kör elnöke elkészítette a katolikus temető fotódokumentációját
A kört a Pécsváradért Alapítvány 35 ezer, az önkormányzat 50 ezer forinttal támogatta ez évben.

A **Felvidékiek klubjánál** is vezetőség-váltás volt, a klub elnöke Fúri Ferenc lett, a vezetőség tagjai: Várkonyiné Horváth Piroska, Kis Bocz Jánosné, Kárpátné Kovács Zita, a gazdasági ügyekkel Abelovszky Hajnalka foglalkozik.

Ez évi legnagyobb rendezvényük a rendkívül megkapó, színvonalas Emlékkő avatás volt, de tartottak író-olvasó találkozót galántai írókkal és a „Médiatábor” is nyitott a Felvidék felé, a táborban szlovákiai magyar fiatalok is voltak, majd a házigazdák is látogatást tettek ott.

A klub ez évben Esztergom, Párkány, Pozsony úti-céllal szervezett kirándulást tagjainak.

A Várbaráti kör gyűjtése alapján „Elindultam szép hazámból” címmel felvidéki viselet, egyéb használati eszközök és más emléktárgyakból kiállítás is nyílt.

Ez évi utolsó összejövetelükön úgy döntöttek, hogy a felvidékiek áttelepülését feldolgozó „Pécsváradí füzetek” kiadását 100 ezer forinttal támogatják.

A **Német klub** ez évi tevékenysége sorából elsőként a német nemzetiségiek kitelepítéséről és meghurcolásukról való megemlékezést, az „Emlékkő” állítását, illetve az avató ünnepség méltóságteljes megrendezését emelem ki.

A klub készíti a művelődési házban a betlehemi jászolt és nyitja most már rendszeresen az adventi sorozatot és hagyományosan ők rendezik a Május 1-i ünnepséget is (Majfest).

Idén is résztvevői voltak az óbányai tűzkerék túrának, színes műsorral megtartották a szokásos augusztusi Német nemzetiségi Napot, valamint a Dombay tavi „IV. Német nemzetiségi olvasótábor”, melynek ez évben 33 általános iskolás (1-8 osztályos) résztvevője volt.

Idén Gemencre, Szekszárdra szerveztek buszos kirándulást, továbbá a decemberi klubfoglalkozásukon vendégül látták és megajándékozták az idős tagjaikat, melyhez az iskolások műsorral kedveskedtek

A kistérségben működő német kisebbségi önkormányzatokkal együttműködve, németországi pályázaton nyert adományból támogatni tudták az egészségügyi központ technikai ellátottságát (EKG, defibrillátor).

A **Nyugdíjas Klub** 138 fős tagsága idén ünnepelte 15-éves jubileumát. A klubnak a pécsváradiakon kívül 34 „vidéki” tagja is van (Pécsről 15, Lovászhetényből 12, Mecseknádasdról 2, továbbá Komló, Bonyhád, Martonfa és Zengővárkony településekről 1-1 fő)

A jubileumi ünnepségen kiállítással elevenítették fel a 15 év eseményeit, amelyen a vendégekkel együtt 190 fő jelent meg. Külön köszöntötték az alapító tagokat (14 fő).

A klubon belül számtalan amatőr együttes működik: asszonytánckar, férfi kórus, német kórus, vegyes kórus, továbbá vers- és prózamondók színesítik összejöveteleiket és más helyi rendezvényeket.

Az adventi programok egyik házigazdája a klub.

A havi rendszerességgel tartott klubnapjaikon átlag 80 fő vesz részt, de nőnapon, a farsangi és karácsonyi rendezvényen száz feletti volt a megjelenés.

Az asszonykar műsort adott a bólyi gondozási központban, a Pécs-malomvölgyi szociális otthonban, de szerepeltek a nagynyárádi Idősek Napján is.

Ismét szerepeltek a harkányi Költészet Napja vers- és prózamondó versenyén, a helyi Város Napja rendezvényen, a lovászhetényi falunapon, a nagypalli Pogácsafesztiválon, valamint a fazekasbodai Idősek Napján és több pécsváradi rendezvényen

Az egyesület rendszeres pályázója egy-egy projektnek, így Mecseknádasddal és Berkesddel közösen 712 ezer forintot nyertek „seniorsportra”. Az első alkalommal 15 fő „tornászott”, majd (jelenleg is) 20 fő jár rendszeresen a sportcsarnokba és uszodába.

A számukra szervezett egészségügyi szűrővizsgálaton (ortopédiai, hallásvizsgálat) összesen 47-en vettek részt.

Az Európa-unió felvilágosító programjuk sikeres végrehajtásáért első helyezettek lettek 3 megye 55 klubja között, amiért az elismerő oklevél és serleg mellett automata vérnyomásmérőt is kaptak.

Klubfoglalkozásaikon a batyus farsang, nőnap, férfinap, szilveszter, stb. mellett egy-egy közérdekű téma is előkerült meghívott szakemberek előadásában, mint „reform élelmiszerek”, „az idősök áldozattá válása” vagy „tudnivalók a végrendelkezésről”.

A klub képviselte magát a „takaros porta” zsűrizésében is

Karácsonyváró összejövetelükön az iskolások műsorral kedveskedtek

Ez évben Nagyatádra kirándultak, voltak a szigetvári gyógyfürdőben, 40 fő vett részt az országjáró kiránduláson Sárváron és 26-an voltak az egynapos ópusztaszeri kiránduláson
A Pécsvaradért Alapítvány a klubot 45 ezer forinttal támogatta.

A Mozgáskorlátozottak Klubja a már 240 fős körzeti Egyesület keretében belül éppen 10 éve alakult 14 taggal, létszámuk ma 94 fő, vezetőjük Németh János, majd Poth Józsefné után ma Gungl Jánosné (titkár Györkö Tiborné).

A klub rendszeresen tartja foglalkozásait, a farsangi, a karácsonyvárás, nőnap és egyéb hasonló jellegű összejöveteleiken túl ismeretterjesztő előadásokat is szerveznek a tagok számára (adóismeretek, egészséges életmód, stb. témákban), továbbá aktív közreműködői a „Vadrózsa dalárda” révén is a helyi rendezvényeknek (advent, Város Napja, Kossuth téri parkosítása, stb.)

Decemberi klubnapjukon az iskolások, zeneiskolások és a cserkészek karácsonyi műsort adtak
Ez évben részt vettek Budapesten az „Esélyegyenlőségi Napon”, testvérkapcsolatot alakítottak ki a Kiskunhalasi klubbal az ott rendezett Dél-alföldi Regionális és Kulturális Fesztivál alkalmával és igen sikeresen, mintegy 200 idelátogatóval rendezték meg a Mozgáskorlátozottak Országos találkozóját.

Részesei voltak a sportrendezvényeknek, vendégük volt Baka Dorottya paraúszó, kirándultak Szigetvárra (melegvízű strandra)

A Pésvaradért Alapítvány támogatása 50.000 FT volt.

A Szociális Gondozási Központ a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat szakmai központja és egyben diszpécser-központja is, így Mecseknádasddal együtt e feladatot 19 településen látják el, egyébként közvetlenül a pécsváradi gondozási központ ellátási területe 12 település.

Az intézmény 10 emeltszintű és 20 általános szintű bentlakást tud biztosítani 7 gondozónővel és egy tiszteletdíjas orvossal.

Az idősök klubja 24 fős 1 klubvezetővel és 1 gondozónóval. Étkezésben 20-24 fő részesül, házi gondozást 33 fő vett igénybe (16 pécsváradi és 8 zengővárkonyi, továbbá július 1-től az ellátási területhez tartozik Fazekasboda is, ahol 9 házi-gondozott van)

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban (jelzőkészülékkel) a 12 településen 79 fő részesül. Ebben az évben a téves és indokolatlan riasztások száma jelentősen csökkent (38-ról 21-re) és beavatkozást is kevesebb hívás igényelt, mint tavaly (13 esetben volt szükség gondozásra, orvos vagy mentő hívására).

Az intézmény összlétszáma 2 fővel nőtt, a vezetőn kívül 14 gondozónő (tavaly 12), 1-1 gépkocsivezető és takarítónő és részmunkaidős orvos áll alkalmazásban. A mentálhigiénés tiszteletdíjas munkatárs alkalmazása megszűnt.

Az év során egy új feladata is adódott az intézménynek, mégpedig 4 hajléktalan ellátása, elhelyezése. Ideiglenes jelleggel erre a célra a Kossuth utca 26 számú házat vették igénybe (Schillinger ház).

Az intézményben szokásos közösségi összejöveteleken (farsang, nőnap, húsvét, majális, karácsony, stb.) kívül ez évben Sebestyén Márta is járt az otthonban Kirándultak Máriagyűdre a búcsúra, voltak a bolyi gondozási központban és jártak Bédán, a majálison.

A Központ keretein belül működő **családsegítő és gyermekjóléti szolgálat** további 4 főt foglalkoztat (két szociális munkás, 1-1 pedagógus és pszichológus). Székhelyük a Dózsa u. 13 szám alatti önálló épületben van.

A családsegítő szolgálat szervezésében, közösségi összefogással, a helyi szervek (San-At Kft, Mecsekkő Kft, Víziközmű, CBA), valamint egyéni vállalkozók segítségével, az ún. lakásépítési „szocpol” és önerő felhasználásával 66 m²-es újjépítésű lakásba költözhetett egy ötgyermekes cigánycsalád (Csonka Jánosék).

Több alkalommal rendeztek jótékonyági ruhavásárt és a befolyt összeget a rászoruló karácsonyának támogatására fordították, továbbá hátrányos helyzetű gyermekeket utaztattak a pécsi állatkertbe is.

Ez évben a gondozott családok száma 27, a segítségnyújtások száma 153 eset volt.

Az intézmény és egysége munkáját egy Mazda és egy Opel Astra gépkocsi segíti.

A gondozási központ költségvetési felhasználása 72.140.000FT volt (tavaly 66.905.000 FT), ebből az év során közel 1 millióért a kihelyezett jelzőkészülékeket Eu-norma szerint át kellett programozni, továbbá 820 ezer forintért felújították az épületek homlokzatát, a bejárati lépcsőket és rámpákat, valamint a vizesblokkot, hogy járókerettel és kerekesszékekkel is megközelíthető legyen a vc, mosdó, stb. (a fürdőkádakat zuhanyzóra cserélték és gázbojlert vásároltak).

A **szociális ellátás** egyéb formái közt említendő, hogy a pécsváradi önkormányzat is részt vett az „Európai Unió 2008-as élelmiszersegély-programjában” (csomagokban részesültek a rászoruló), továbbá ez évben is 10 felsőfokon tanuló rászoruló fiatalot részesít az önkormányzat évente 10 hónapon át havi 6 ezer forint támogatásban.

Egy, a sajtóból származó összehasonlítás:

szociális étkezésben és házi segítségnyújtásban részesülők %-a a 60 éven felüliekre számítva, a megyében lévő kistérségek között Pécsvárad a középmezőnynél kicsit jobb, ugyanis Pécs és Komló kistérség kivételével az ellátásban részesülők aránya összességében magasabb, mint a többi kistérségben.

Az önkormányzat további szociális célú. kiadása 31,617.000 Ft volt (tavaly 26,8 millió). Ebből a munkanélküliek 19,6 milliót, a közgyógy ellátottak 1,5 milliót használtak fel, a gyermekvédelmi támogatás 2,2 milliót, az időskorúak rendszeres támogatása 5,3 milliót, a mozgáskorlátozottak közlekedési támogatása 1 milliót tett ki, míg az eseti támogatás összege 2,3 millió volt.

A **Változóház** gondozottai a Közösségi kerekasztal aktivitása révén egyre inkább bekapcsolódnak a város egyes akcióiba, mint virágosítás és egyéb rendezvények, bár lakói a nagy közösség előtt ismeretlenek maradnak.

A házban 24 fő kaphat elhelyezést, ezért térítést fizetnek szociális helyzetüktől függően. A térítési díj maximális összege havi 12 ezer forint.

Az **egészségügyi** ellátás terén az egyik változás, hogy dr. Bíró Ferenc házi orvos helyett május 1-től hivatalosan is dr. Kapuvári Péter látja el a házi orvosi teendőket, továbbá két magánrendelés is indult ez évben (dr. Dicső Csilla nőgyógyászati, dr. Hegyi Ágnes szemészeti, míg dr. Szöllősi Henriette gyermekszemészeti rendelést végez).

Az eddigi egyéb magán szakellátások változatlanok (nőgyógyászat, természetgyógyászat, gyógytorna)

Az OEP által finanszírozott rendelésekben sincs eltérés a megelőző évhez képest, az év végével azonban csak a heti kétszeri reumatológiai és a heti egyszeri szemészeti szakrendelés maradt meg a hagyományos fogászati, házi orvosi, gyermekorvosi ellátáson kívül.

Az önkormányzat működteti a védőnői szolgálatot, a labort, a fizioterápiát és az ügyeletet. A Baráthegyi Gyógyházban OEP finanszírozásban működik a gyógyfürdő szolgáltatás, a házi szakápolás és a betegszállítás.

A különböző eseti, alkalmi szűrések (tüdőszűrés, komputeres szemvizsgálat, vérnyomás-, cukorszint mérés, stb.) mellett ez évben „kamionos rendelő” kitelepülésével a legkülönbözőbb vizsgálatokat végeztek el helyben (emlő-, bőr-, nőgyógyászati-, szemészeti-, szív- érrendszeri)

Az egészségügyi költségvetési felhasználás (önkormányzati kiadás) ez évben 38.116.000 Ft volt (tavaly 34.401.000 Ft) ebből a Társadalombiztosítás 27.764.000 Ft-ot térített vissza. (tavaly 26,4 milliót).

Az egészségügyi ráfordítások részletezése:

Reumatológia 2.191.000 Ft (tavaly 1.904.000 Ft)

Fizioterápia, labor 7.564.000 FT ((tavaly 7.721.000 FT)

Védőnői szolgálat 8.399.000 FT (tavaly 8.985.000 FT)

Ügyelet 19.962.000 Ft. (tavaly 15.791.000 FT)

A központi ügyelet 17 önkormányzat társulása alapján 8700 lakos ellátására szolgál.

Az összes kiadásból 222 ezerért 2 db számítógépet vásároltak a labornak és a védőnőknek.

Az **Intézményi Gondnokság** alapító okiratát az önkormányzat ez évben is módosította, mindez az ellátandó feladatokban változást nem jelentett

Az intézmény új vezetője Moschniczka Péterné, egyéb személyi változás nem történt

A gondnokság évi 12,9 millióval gazdálkodott, ebből ez évben. 106 ezer forintért egy számítógéppel gazdagodtak.

Az önkormányzati intézményekben a foglalkoztatottak teljes létszáma 111 fő.

-.-.-

Huszonöt évvel ezelőtt a **gyógypedagógiai és kiegészítő iskolának** 67 beírt tanulója volt (közülük bentlakásos volt 38 fő)

Az **óvodába** 237 gyermek járt (Vár utcába 111, Gesztenyés utcába 126 fő), velük 17 óvónő, 8 dajka és 8 konyhai dolgozó foglalkozott. Az óvodai felvételi bizottság minden gyermeket felvett

Abban az évben volt az óvodák teljes festése és az új óvodánál az udvar rendezés, a kerítés festés, fák ültetése a szülők, a tsz., az erdészet társadalmi munkájával.

Az **általános iskolai** tanulók száma 649 fő volt, a napközit 350-en, a menzát 55-en vették igénybe, 10 napközis csoportban.

Mindössze 10 tanuló nem nyert felvételt, mert az anyjuk otthon volt.

Abban az évben a 200 főre engedélyezett konyhában összesen 455 főre főztek.

A pedagógusok száma összesen 42 volt.

Feljegyezte a krónika, hogy a központi iskola felújításra szorul, az évben a tanács 2 milliós ráfordítással csupán a sürgős, az épület mozgásából eredő helyreállításokat tudta csak elvégezni. Per volt folyamatban a volt kivitelezővel.

A **szakmunkásképző intézet** tanulóinak száma 225 főre emelkedett. Ekkor még csak húsfeldolgozó (109 fő), sörgyártó (37 fő), baromfihús-feldolgozó (34 fő) és állattenyésztő (45 fő) szakmunkásokat képeztek.

Az iskolában 54 tanár és szakoktató, továbbá 5 részfoglalkozású nevelő dolgozott. Abban az évben fejeződött be az új iskola építésének első szakasza.

A **Zeneiskola** pedagógus hiánnyal küszködött, a 184 tanulóval 5 zenetanár és 6 szerződéses óraadó foglalkozott az évben.

A **művelődési ház** keretein belül 8 művészeti csoport, 4 szakkör, 3 klub működött, köztük a Németül beszélők klubja és a Nők klubja.

Volt az év során angol és német nyelvtanfolyam, szabó-, varró tanfolyam, asszonytorna, aerobick, továbbá volt 27 ismeretterjesztő előadás, 37 műsoros rendezvény, 13-szor ment színházbusz Pécsre, gyakorlati voltak a kiállítások, akkor kapott először egyenruhát a női kórus, abban az évben szűnt meg az Úttörő fúvós zenekar és a gyermekkórus is (Nagy Viktor zenetanár – ma a győri színház igazgatója – akkor ment Pestre opera rendezői szakra, Wágner József meg katona volt).

Feljegyezte a krónika, hogy az akkor bevezetett iskolai szabad szombati napokra „játszófoglalkozásokat” szerveztek, de ez hamar abbamaradt, mert a gyermekek az ugyancsak szabad-szombatos szülőkkel töltötték a hétvégét.

A krónika szerint „Apaceller József vezetésével egyre színvonalasabban működik a tűzoltó fúvószenekar”, továbbá „az irodalmi színpad egy területi versenyen Ezüst diplomát kapott.

A **könyvtári** állomány akkor 25.425 kötet volt, az olvasók száma 1187 fő, a lakosság 29,6 %-a (országos átlag akkor 20,7 % volt).. A beiratkozott olvasók összesen 35.632 kötetet kölcsönöztek ki.

Akkor még volt **mozi**, az évben 361 előadás volt 21.590 nézővel, havi két alkalommal volt ovimozi, külön kérésre diákvetítések is voltak.

A már működő **Várbaráti kör** 1983 február 28-án hivatalosan is megalakult, elnök Gállos Orsolya, alelnök Sántha László, pénztáros Dretzky Katalin lett. A tagsági díjat havi 5 FT-ban állapították meg.

*A labdarúgó csapat akkor jutott fel a megyei II. osztályba és ugyanott játszott egy ifjúsági csapat is. Ők bajnokságot nyertek Weisz Ernő edzővel.
Működött a sakk és a női kézilabda szakosztály is.
Sport célra a tanács akkor 252.000 Ft-ot adott.*

*Az egészségügy akkor kapott új ÉKG-kat a helyi cégek 85 ezer forintos támogatásából, továbbá a hétvégi ügyeletet ellátó orvosok a gépkocsijaikba CB készülékeket kaptak 107 ezer forintért, valamint dr. Menczer szolgálati lakásánál (gimnázium felett) hozzáépítéssel egy készenléti rendelő épült
Az egészségügyi szolgálat működésére a tanács az év során összesen 720/m ft-ot fordított.*

Az Öregek Napközi otthonában Albert Jánosné volt a vezető Köberlingné betegsége miatt, az otthon 24 fő vette igénybe. Éves működésre a tanács összesen 350 ezer forintot fordított. Csereüdültetés formájában Zalaegerszegen tölthetett egy hetet néhány gondozott. Szociális étkezésre, segélyezésekre, házi gondozói szolgálat működésére összesen 564 ezer forintot költött akkor a tanács.

VI.

Pécsvárad népessége 10 fővel csökkent, így is már több év óta változatlanul valamivel négyezer felett van, ez év végével a lélekszám 4044 fő (2.097 nő és 1.947 férfi), közülük 18 év alatti 751 fő, 62 év feletti pedig 704 fő.

Az újszülöttek száma a megelőző évihez képest (47 fő) jelentősen csökkent (34 fő).

Ebben az évben 9 lakásra adott ki az önkormányzat építési engedélyt és 7 lakás kapott használatbavételi engedélyt, miután elkészültek.

Hétvégi ház, üdülő nem épült és ilyenre engedélyt sem kértek. Tavaly 10 építési engedélyt adtak ki és 30 lakás vált használhatóvá.

A víz-és szennyvízvezetékekkel ellátott ingatlanok száma az év végére ismét nőtt. Vízvezeték 1.672 ingatlanban van (ebből lakossági 1.488 db.), szennyvízvezetékekkel pedig 1.227 ingatlan rendelkezik (ebből lakossági 1.083 db).

A város éves vízfogyasztása 212.486 m³, a tisztított szennyvíz mennyisége 135.451 m³ volt (ez kevesebb a megelőző évinél).

.-.

Ez évben is több pécsváradai részesült kitüntetésben, illetve ismerték el valamilyen formában munkáját, eddigi tevékenységét, elért sikerét. Nevezetesen:

Millei Ilona restaurátor „Ferenczy Noémi-Díj” kitüntetést kapott,

A megyei önkormányzattól elnöki díjat kapott Csizmadia László,

Genczler István (Biokom Kft) Pécssett a városházán emlékéremben részesült,

Arató Márton ugyancsak Pécssett Pro Communitate emlékérmét vehetett át

Kakas Sándor a Mecsek Drog Kft ügyvezetőjeként elismerő oklevelet kapott a Pécs – Baranya Kereskedelmi és Iparkamarától

Gungl Jánosné a Mozgáskorlátozottak Egyesületétől részesült elismerésben,

Molnár Zsuzsa és dr. Kófiás Mihály a Várbaráti kör plakettjét kapta

Dr. Gállos Ferencné rubin (70 év) és dr. Kófiás Mihályné arany (50 év) diplomát kapott az országos védőnői napon.

Lőrinczi Albertné a felvidéki Alsószelei polgármesterétől a szülőfölddel fenntartott kapcsolatok kiépítéséért és ápolásáért kapott kitüntetést az ottani képviselőtestületi ülésen. Ez évben először részesült „takaros porta, takaros portál” elismerésben Kolmann József, Zsáli Jánosné, Fullér Péter, Merkl István és Neidert László, illetve Grubics Mártonné. Négy pedagógus kapta meg idén az Erdősi Tibor díjat: Wágnerné Rozmer Anikó, Tolnai Zoltánné, Scheffer József és Lászlóné Auth Mária, Rattig Anita a gyors- és gépiró országos bajnokságot megnyerte (jövőre részt vehet a pekingi világbajnokságon). Többen kaptak idén is kitüntetést, elismerést az önkormányzattól, nevezetesen: Pécsvaradért Díjban részesült Antal Géza, Bognárné Auth Mária, Dretzky Katalin, Szabó Lászlóné és a Civilek a Zengőért Mozgalom, Köz szolgálatáért Díjat kapott Grünhúth Gábor, Kolhep Jánosné, Mihály Sándorné és Molnár Gyuláné, Emlékplakettben részesült Bérczes Attila, Gászné Bösz Bernadett, Keszler Mátyás, és a Nyugdíjas Klub, Elismerő oklevelet vehetett át a Mozgáskorlátozottak klubja és a küzdősport szakosztály. A Német Kisebbségi Önkormányzat kitüntetését, a „Pécsvaradi Német Nemzetiségért Díjat” és Szabó László „Madonna” című diófaszobrát Bognárné Auth Mária kapta. Zsáli János a Felvidéki Emlékkő avatásán Szabó László 56-os emlékműve kicsinyített másolatát kapta meg.

-. -

Ez évben is több közlekedési- és egyéb balesetet, valamint különféle bűncselekményeket jegyzett fel a krónika: A Dombay tóba fulladt egy pécsvaradi 12 éves fiú, a 6-os út nagypalli elágazásánál ismét több közlekedési baleset volt, súlyos személyi sérülésekkel, egy esetben halállal, két motoros ütközésénél helikoptert is igénybe kellett venni, a Leányvásár éjszakáján pedig egy ittas járművezető okozott jelentős károkat. Pécsvarad belterületén egy biciklis gyerek ütközött autóval és szerzett súlyos sérülést. Bűncselekményekben sem volt hiány, a lopások, besurranások és betörések mellett volt benzin leszívás, egy 4 fős csoport gázolaj lopásra specializálódott, mások a Vár utcában személygépkocsit loptak el, szétszerelték, jelentős része a MÉH-telepen kötött ki, majd felgyújtották. (Két utóbbi eset tetteseit elfogták) Boltot törtek fel két alkalommal is italért és más áruért, közülük egy betörőt elfogtak. Volt garázsbetörés, egyesek sportot üznek az utcanév táblák megrongálásából, de még az élő (karácsonyra feldíszített) fenyőfát is megrongálták az égőfűzerekkel együtt.

-. -

Huszonöt évvel ezelőtt Pécsvarad lakónépessége 3.997 fő volt, a tanács az évben 30 építési és 40 használatbavételi engedélyt adott ki.

Az OTP-nél lakásépítési hitelt 111 fő kapott 36,2 millió összegben.

Abban az évben az éves vízfogyasztás 314.513 köbméter volt, a vízhálózat hossza 31 km-t tett ki és 35 közkifolyó üzemelt.

900 lakásba a víz, 280 lakásba a szennyvízelvezető be volt kötve.

Abban az évben vette át üzemeltetésre a helyi Vízmű Vasas I (Somogy) és Vasas II Flórián lakótelepi vízművet, valamint az apátvarasdi hálózatot

Feljegyezte a krónika, hogy az OTP-nél a gépkocsi előjegyzések száma jelentősen csökkent, már csak 202 igénylőt tartottak nyilván, miután a Takarékszövetkezetenél is lehetett előfizetni.

Az átutalási betétek száma viszont megduplázódott és 5 személy már csekkfüzettel is rendelkezett (micsoda tőkés allűr !)

Kitüntetésekben abban az évben sem volt hiány:

Közoktatási díjat kapott dr. Brezniczki József, műfordítói munkásságáért „Veszely díjban” részesült Gállos Orsolya, miniszteri dicséretben részesült dr. Hutvágner Rozália, Kőberling Jenőné és Gerst Józsefné, a Munka érdemrend bronz fokozatát kapta Gebhardt György és dr. Kófiás Mihály.

A szövetkezi ipari kiváló dolgozója lett Sántha László, vöröskeresztes társadalmi munkájáért kapott elismerést Katona Gézané, kiváló munkáért kitüntetést kapott Rácz István, Gráber Józsefné (MÉM), Lovász Pál (BkM), Farkas István, Kovács Károlyné, Fuchs Sándor (műv. min.) és Dr. Fekete Sándor a DÉLKŐ igazgatója (ip. min.).

Népi iparművész címet kapott Töttös Sándor, néprajzi pályázaton második díjat nyert az Unti Lajosné vezette iskolai honismereti szakkör.

Volt abban az évben szándékos emberölés a Rákóczi utcában, véletlen halálos pince-baleset (szüret idején), valamint egy gépkocsi gázolós halál (vasútállomásnál), de már a sorozat betörések sem voltak ismeretlenek, még a Zengő éttermet is meglátogatták. Mindezek hatására az évben két önkéntes rendőri csoport is alakult Pécsváradon.

A tsz. istállónál háromszor is tűz ütött ki szándékos gyújtogatás következtében.

Feljegyezte a krónika azt is, hogy 56 évesen halt meg Lelkes Ede a termelőszövetkezet főagronómusa, nyugdíjas elnöke.

Pécsvárad, 2009 április 10.

Dr. Kófiás Mihály
krónikaíró